

BİLGİYLE BÜYÜYEN ÜLKE, ARAŞTIRMAYLA GÜÇLENEN ŞEHİR!

Türkiye'deki üniversiteleri niceliksel açıdan incelediğimizde illerdeki üniversite sayıları, isimlerindeki sembolik anlamlar ve vakıf ya da devlet üniversitesi olmaları gibi kriterlerle üniversitelerin değerlendirilmesi!
■ HABERİ SAYFA 10'DA

Tarım, hayvancılık, toprak ve su yönetiminde Türkiye'ye yön veren Konya, barındırdığı araştırma enstitüleriyle bilim ve üretimin merkezinde yer alıyor. Özel, bakanlık ya da üniversite bünyesinde kurulan enstitülerin araştırmaları tüm dünyaya ışık oluyor.
■ HABERİ SAYFA 11'DE

ErkanBaşar
GAYRİMENKUL

Garantimiz
Müşterilerimiz

KONYA Yeni Gün

13-19 AĞUSTOS 2025

HAFTALIK SİYASİ GAZETE

5 TL

www.konyayenigun.com

9 77 1308 5980 18

ZADE VITAL
NATURAL SUPPLEMENTS

Yeni bir sayfa!

İç Anadolu'nun en büyük sahaf çarşısı olarak bilinen Rampalı Çarşı'nın yeni bir görünümüne kazanması için start verildi. Çarşı, yeni görünümüyle kitap kokusu yaymaya devam edecek

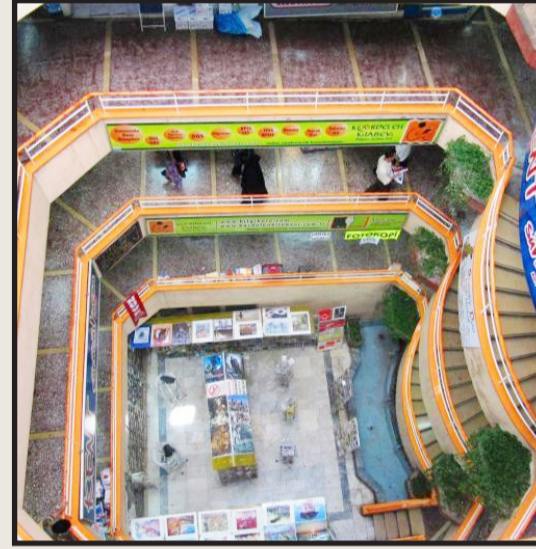

YENİ BİR ÇEHREYE KAVUŞACAK!

Konya'nın sembolleri arasında bulunan Rampalı Çarşı'nın Meram Belediyesi tarafından dış cephesi yenilenecek. Başkan Mustafa Kavuş, projeyi ve çalışma sürecini yönlendirerek hem proje ekibiyle hem de çarşı esnafıyla istişareler gerçekleştiriyor.

ŞEHİRİN KÜLTÜR DURAĞI OLMAYI SÜRDÜRECEK

Rampalı Çarşı'nın şehir için çok değerli bir mekan olduğunun altını çizen Meram Belediye Başkanı Mustafa Kavuş, Rampalı'nın yalnızca bir ticaret yeri değil; bir kültür durağı olduğuna dikkat çekerek şehrin kültür durağı olmaya devam edeceğini belirtti.
■ HABERİ SAYFA 9'A

Partinin rotası, Milletin çizgisi!

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz, AK Parti Konya İl Başkanlığında yaptığı ziyarette milletin emanet ettiği her günü Türkiye'yi büyütmek ve geleceğe taşımak için değerlendirdiklerini söyledi. Yılmaz, partinin rotasını ise milletin çizdiğini vurguladı.
■ HABERİ SAYFA 9'DA

İnanılmış sınanmışlar!

Konya'da asırlardır hem ruhsal hem de bedensel şifa arayışlarının uğrak noktası olan tekkeler, halk inanışında hâlâ özel bir yer tutuyor. Konya'da bulunan onlarca tekke ve dergah, şifa olduğuna inanılan hastalıklarla birlikte derledik.
■ HABERİ SAYFA 3'TE

Petrol geliyor su da gelir!

Tahıl amban Konya da dünyanın birçok noktasında olduğu gibi su kriziyle yüzleşmeye başladı. Konya'nın acil suya ihtiyacı olduğunu vurgulayan Ziraat Yüksek

Mühendisi Prof. Dr. Mevlüt Mülayim, "Petrol, doğalgaz geliyorsa su da gelebilir" dedi.
■ HABERİ SAYFA 3'TE

KESİNTİLER BAŞ GÖSTERDİ!

Son yıllarda giderek şiddetlenen kuraklık, su kaynaklarının tükenmesine yol açarak kesintilerin yaşanmasına neden oluyor. Ülke geneli farklı şehirlerde olduğu gibi Konya'da da KOSKİ verilerine göre bazı mahallelerde su yetersizliği ve basınç düşüklüğü yaşanmaya başladı. ■ HABERİ SAYFA 3'TE

Şehrin Hafızası

BUGÜN GAZETENİZDE

Açık sözlülük mü, patavatsızlık mı?

PSK. AYŞE ALBAYRAK'IN KÖŞE YAZISI
■ HABERİ SAYFA 2'DE

Tamamlayıcı sağlık sigortasının önemi

MELEK ERDOĞAN'IN KÖŞE YAZISI
■ HABERİ SAYFA 3'TE

Ennfest, enfes sürüyor!

■ HABERİ SAYFA 9'DA

Nostaljinin yaz esintisi!

■ HABERİ SAYFA 2'DE

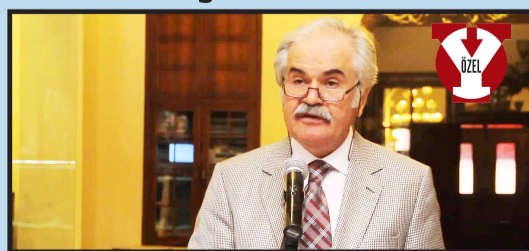

**HİZMET
PETROL**

Yarım Asırlık
Hizmet Aşkı

Mevlana Cıvırı Üçler Mezarlığı Karşısı
0332 352 22 41

Hafıza ile geleceği inşa etme!

Konya'nın bir başkent oluşunu ve bu kapsamda şehir hafızasının planlama, mimarlık ve toplumsal yaşam üzerindeki etkilerini derinlemesine irdeleyen Prof. Dr. Ahmet Alkan, Alaaddin Aladağ'ın sorularını cevapladı.
■ HABERİ SAYFA 4'TE

Adem Bulut'tan yeni dokunuş!

Adem Bulut İnşaat'ın Konya'nın hızla gelişen yerleşim bölgelerinden Sancak Mahallesi'nde başlattığı Masra Bahçe ve Masra Yaşam projeleriyle toplam 192 daire inşa edilecek.
■ HABERİ SAYFA 11'DE

İşinin ehli, ticaretin mütevazısıydı!

Savaşan Emaye'nin kurucusu Salim Çokyürür; dürüstlüğü, mütevazılığı ve şehre kattığı değerlerle dostları ve sevenleri tarafından mütevazı olarak yer edildi. ■ HABERİ SAYFA 2'DE

İletişimde çoğu zaman karşımızdaki kişinin açık sözlü olmasını isteriz. Duygu ve düşüncelerini doğrudan, dürüstçe ifade edebilmesi bize güven verir. Bu özellik, genellikle samimiyet ve içtenlikle ilişkilendirilir. Ancak "açık sözlüyüm" ifadesi her zaman masum değildir. Özellikle bizi ilgilendirmeyen ya da fikrimizin sorulmadığı kişisel konular söz konusuysa, bu sözde açıklığın ardında çoğu zaman düşüncesizlik, duyarsızlık ve hatta öfke barınabilir. Bu durum kesin midir? Hayır. Ama ihtimal dahilindedir mi? Evet.

Psikolojik açıdan bakıldığında, açık sözlülükle patavatsızlık arasında ince değil, kalın bir çizgi vardır. Bu çizginin üstünde ise iyi niyet, zamanlama, konu

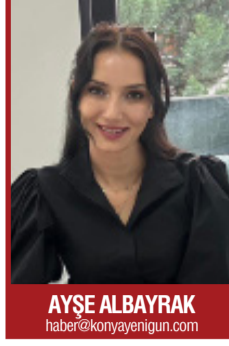
seçimi ve muhabati gözetebilme kapasitesi yazar. Açık sözlü olmak cesaret ister; kişinin içinden geçeni doğrudan söyleyebilmesi değerlidir. Ancak bunun kadar önemli olan, bu sözlerin karşı tarafta nasıl bir etki yaratacağını öngörebilmektir. Eğer açıklık adına söylenen bir söz, karşımızdakinin sınırlarını ihlal ediyorsa, artık mesele açık sözlülük değil, özensizliktir.

Bazen sözler ağzımızdan filtresizce dökülür. Bazen de "gerçeği söylüyorum" bahanesiyle bilinçsiz bir yaralama çabasına dönüştür. Belki farkında olmadan içimizdeki başka duygulara kılıf ararız. Oysa hakikat, nezakette de söylenebilir. "Ne düşündüğümü söylersen kaba olur muyum?" diye düşü-

AÇIK SÖZLÜLÜK MÜ, PATAVATSIZLIK MI?

nen birinde zaten ölçülü olma hassasiyeti vardır. Asıl mesele ise, fikrin hangi konuda olduğu ve o fikrin gerçekten istenip istenmediğidir.

Diyelim ki bir arkadaşınız saçını boyattı ama siz bu halini beğenmediniz. Üstelik arkadaşınız size fikrinizi de sormadı. Böyle bir durumda "Saç rengini hiç beğenmedim" demek açık sözlülük müdür, yoksa sınır aşımı mı? Ya da arkadaşınızın kıyafetini beğenmediniz - ki bu,

AYŞE ALBAYRAK
haber@konyayenigun.com

hepimizin sahip olduğu doğal bir hak. Ama bu bilgi bizimle ilgilidir; yani beğenmediğimiz bir kıyafeti kendimiz giymeyiz. Her konuda "bilirkişi olma hırkasını" bize kim giydirdi? Bir şeyi beğenmediyse, sadece kendimiz tercih etmeyiz. Bu çıkarımı sessizce cebimize koyabiliriz de olgunluk ister. Çünkü her konuda fikir belirtme ihtiyacı, çoğu zaman bir sınır ihlalidir.

Son yıllarda özellikle sosyal medya aracılığıyla "kendin ol" mottosu altında, saldırgan dürüstlüğü erdemleştirildiğine tanık oluyoruz. Oysa gerçek dürüstlük; nezakette, ölçülülikle ve sorumlulukla birlikte yürüdüğüdür kıymetlidir. Sevgili okurlar, muhabatınız sormadığı halde onun görünüşü, kilosunu, kıyafeti ya da tarzı hakkında yorum yapmak açık sözlülük değil, müdahaledir. Bu bir hak değil, bir sınır ihlalidir.

İnsanın içinden geçeni söylemesiyle, bunu nasıl ve ne şekilde söylediği arasında sağlam bir köprü kurması gerekir. O köprü sağlam değilse, dil keskinleşir, aklın süzgeci delinmiş bir eleğe dönüşür. Ve geriye ne filtre kalır, ne ölçü...

Onuç olarak: Açık sözlü olmak cesaret ve bilgelik ister. Patavatsızlık içinse bunlara gerek yoktur. Genellikle empati eksikliğinden doğar. "Bana söylese ben alınmazdım" savunması ise, başlı başına bir yazı konusu olacak kadar geniş bir alandır.

Söylemekle sormak, dürüst olmakla hayrat olmak, fikir bildirmeye yaralamak arasında daima bir fark vardır. Bu farkı görebilmek ve buna göre davranabilmek, psikolojik olgunluğun göstergesidir.

Hayat yolculuğunda, bize sorulmadan başkaları hakkında yorum yapma çabasına girmediklerimiz ve bunu "Ben sadece açık sözlüyüm" diyerek meşurlaştırmadığımız bir hafta diliyorum.

Sinemanın 'birleştirici' gücü!

Konya'da vatandaşlar arasında kaynaşma ve birlik duygusunu pekiştirmek amacıyla bir araya gelen sinemaseverler, Akademisyen Adem Seleş'in öncülüğünde nostaljik filmlerle yaz akşamlarını renklendiriyor. Görev yaptığı Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi'nde film topluluğuna da danışmanlık yapan Seleş, film ve kitap değerlendirme etkinliklerinin sürdürdüğünü belirterek, bu sinema buluşmalarının ise sadece "zihinsel rahatlatma ve motivasyon" amaçlı gerçekleştirildiğini ifade etti.

GENÇLİK YILLARINDAN KALMA HATIRAYI YAŞATIYOR

Sinema akşamlarının 3 sezonudur Konya'da devam ettiğini ifade eden Seleş, kendi ilgisinin olduğu sinema alanında topluma ve gençlere bir fayda sağlamak amacıyla hobisini toplum yararına kullanmayı amaçladığını aktardı. Gençlik yıllarında sinemaların her yerde olmadığını ve kiralanarak seyredildiğini söyleyen Seleş, o yıllarda başlayan sinema merakıyla ilgili şunları söyledi: "O yıllar, ömrümüzün Ulvi Alacakaptan'ın tiyatrolarıyla; sinema filmlerini kiralayarak geçti. O zamandan kalma merakım var sinemaya. Yazlık sinema ise hep istediğim bir ortamdı." dedi.

HEM AÇIK HAVA HEM ÜCRETSİZ SINEMA!

Sinema akşamlarının Kadı İzzettin Gençlik Lokali'nde gerçekleşmesinin ise tevefuk eseri olduğunu aktaran Seleş, "Yaz sineması etkinliğimizi gerçekleştirebilecek bir yer arıyorduk; Büyükşehir Belediyesi'nin bu lokalinde bize izin verdiler; yaz akşamlarını bu şekilde değerlendirmeye çalışıyoruz. Eski-yeni Türk filmlerine ücretsiz

Adem Seleş

bir şekilde yer vermeye devam ediyoruz. 3. Yılıma geldi için gelip tekrar gelmek isteyenler de oluyor." şeklinde konuştu.

'SOSYAL MEDYANIN TUTAMADIĞI İNSANLARI BİZ İKİ SAAT KADAR BURADA TUTUYORUZ'

Seleş, Büyükşehir Belediyesi'nin Kadı İzzettin Gençlik Lokali'ni sinemaseverlere açmasının yanında gençlere çay ve su ikramında da bulunduğunu söyledi. Sürekli gelen misafirlerin ise ikramlarla bu çeşitliliği artırdığını aktaran Seleş, "Yediği patlamış mısırın bir arkadaşımızın getirdiğini öğrendik diğerleri de bir şeyler getirmek istedi ve buraya gelen arkadaşlarımızda kendiliğinden bir imce havası oluştu. Gençlerde de bir faaliyetin içinde bulunup aidiyet ve sosyal sorumluluk duygusu oluşuyor; gelişiyor. Artık sosyal medya araçlarında insanları bir gönderide birkaç dakikadan fazla tutamıyorsunuz ancak biz burada iki saate yakın tutuyoruz!" dedi. Sinema akşamları, 3 Eylül'e kadar her çarşamba devam edecek.

■ HACER CEYLAN ZAMAN

Konya sanayisinin duayenlerinden, Savaşan Emaye'nin kurucusu Salim Çokyürür; dürüstlüğü, mütevazılığı ve şehre kattığı değerlerle dostları ve sevenleri tarafından yad edildi. Merhum Çokyürür, gönüllerde ticaretin mütevazı ustası olarak yer edindi

Ticaretin mütevazı ustası!

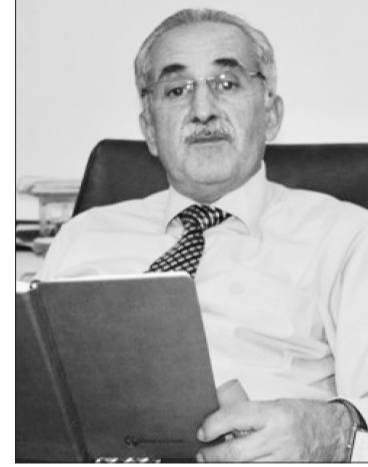
Konya sanayisinin duayen isimlerinden, 'soba' denildiğinde Konya'da ilk akla gelen firmalardan Savaşan Emaye'nin kurucu ismi Salim Çokyürür, hayatını kaybetti. Şehre kattığı değerle sevilen, aynı zamanda Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği'nin (MÜSİAD) kurucu üyelerinden olan, mütevazı yaşamıyla saygı gören Merhum Salim Çokyürür'ü sevenleri anlattı. Çokyürür, mesleğine 14 yaşında sobacılık yapan babasının yanında çırak olarak başlamış; verdiği bir röportajda geldiği yeri unutmamak için 1972'den günümüze kadar bir fotoğraf albümü hazırlayıp işyerinin duvarına asarak o günleri yad ettiğini söylemişti.

'EMEKLİ MAASINDAN TASARRUF EDİP SADAKA VERİRDİ'

25. 26 ve 27. Dönem AK Parti Konya Milletvekili Prof. Dr. Hacı Ahmet Özdemir de Merhum Çokyürür hakkında konuştu. Merhum Çokyürür ile ilgili, "Konya sanayisinin öncülerinden, iş dünyasının sevilen ve saygı duyulan isimlerinden biri" diye bahseden Özdemir, merhum ile MÜSİAD toplantısında tanıştıklarını da belirtti. Özdemir, Salim Çokyürür'ün emekli olduktan sonra bile kendisine bağlanan maaştan tasarruf ederek sadaka vermeye çalışarak bir kişiliği olduğunu aktararak, bu davranış hakkında "Mütevazı yaşamın, tasarrufun fazileti sadedinde ince bir görülmeydi." dedi.

FASULYEME KIZIP SÜTLACI HAŞLAMISI!

Konya'daki sanayicilerin bulgur ve un sanayisi sektörlerine girip burada adeta bir 'sarmal' oluşturduğunu ve yeni alanlara yönelmediğini eleştirmek adına Merhum Çokyürür'ün bir fikrini ad aktaran Özdemir, "Konyalı fi tarihinde İstanbul'a gitmiş. Lokantaya girmiş. Yalnız kuru fasulye yemekten bıkmış imiş. Garson sayarken 'Lobiye' demiş. Bunun üzerine bir lobiye, yanında da sütlac ismarlamış. Siparişler gelince bakmış kuru fasulye, sütlac. Dayanamamış belinden makineyi çıkardığı gibi fasulyeye saydımış. Bu sırada masa sallanmış, kasenin

içindeki sütlac da hareketten etkilenerek titremiş. "Ne titren? Sana bişi' diyen mi var?" demiş. Bunu bir şeye temsil getirmişti. Belki Konyalı sanayicilerin yeni alanlara yönelmesine olabilir. Bulgur ve un değirmeni sanayii sarmalına girildiğini eleştirmiş olabilir. Tam hatırlamıyorum." şeklinde konuştu.

'GENÇLİK VE ÇOCUKLUK YILLARIMIN EFSANESİDİ'

Çekmiş yıllarda ürettiği sobalarla, daha sonra mutfak gereçleriyle Salim Çokyürür'ün oluşturduğu markanın çocukluk ve gençlik yıllarının bir efsanesi olduğunu da ifade eden Özdemir, "Çocukluk ve gençlik yıllarımda Savaşan sobaların efsanesiydi. Ateşinde ısınmış, fırında ve döküm üst tablasında pişen yemeklerle gidalmışım. Üzerinde ısınan suyla abdest de almışım, borusunun kenarındaki salkım sakaçak tellerde elbise, eldiven, çorap da kurutmuşumdur. Mekan cennet olsun." dedi.

Konya sanayisinin duayenlerinden, Savaşan Emaye'nin kurucusu Salim Çokyürür; dürüstlüğü, mütevazılığı ve şehre kattığı değerlerle dostları ve sevenleri tarafından yad edildi. Merhum Çokyürür, gönüllerde ticaretin mütevazı ustası olarak yer edindi

Ticaretin mütevazı ustası!

'TİCARET HAYATINA KATTIĞI DEĞERLERLE GÖNÜLLERDE İZ BIRAKTI'

Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği (MÜSİAD) Konya Şube Başkanı Osman Ulular, demerin kurucu üyeleri arasında bulunan Merhum Çokyürür'ün hayatı boyunca dürüstlüğü, mütevazılığı ve ticaret hayatına kattığı değerlerle gönüllerde iz bıraktığına dikkat çekerek, "MÜSİAD Konya Şubemizin Kurucu Üyelerinden, kıymetli büyüğümüz Salim Çokyürür hakkın rahmetine kavuşmuştur. Hayatı boyunca dürüstlüğü, mütevazılığı, MÜSİAD'mıza ve şehrimizin ticaret hayatına kattığı değerlerle gönüllerde iz bırakmış olan merhum Salim Ağabey'i rahmet ve minnetle yad ediyorum. Rabbimizden kendisine rahmet, ailesine ve sevenlerine başsağlığı diliyorum. MÜSİAD Konya camiamızın ve iş dünyamızın başı sağ olsun." dedi.

'HEM PATRONUM HEM DERT ORTAĞIMDI'

Merhum Salim Çokyürür'ün arkadaşı olan ve 35 yıl şirketin doktorluğunu yaptığını ifade eden Doktor Eyüp Çetin de sosyal medyadaki paylaşımıyla üzüntüsünü dile getirdi. Çetin, paylaşımında, "Her zaman hoş sohbeti ile beni rahatlattan, 35 yıldır işyeri hekimliğini onur ve gururla yaptığım Savaşan Emaya ve Soba Fabrikası sahibi, patronum dert ortağım, dostum, ağabeyim Salim Çokyürür'ü, kardeşi Kadir abimizden kısa bir süre sonra kaybetmenin derin üzüntüsünü yaşıyorum. 1990 yılından beri mücadelesine şahidim. Bugün emaletini teslim etti. Emir Allah'ındır. Allah'ım rahmeti ile muamele etsin. Mekanı cennet olsun. Tüm sevenleri ve Savaşan ailesine başsağlığı temenni eder, geride kalanlara sabır ve hayırlı ömürler dilerim." şeklinde konuştu.

■ HACER CEYLAN ZAMAN

Kafe alanında Konya'ya yeni soluk!

Kafe alanında Konya'ya yeni soluk, Lumière Di Mai ile geldi! Ali Ulvi Caddesi üzerinde Kentplus İş Merkezi'nin giriş katında hizmet vermeye başlayan Kafe Lumière Di Mai, düzenlenen açılış töreniyle ilk misafirlerini ağırladı. Butik kafenin açılışı, yoğun katılımla gerçekleşti. Açılışa AK Parti Konya Milletvekili Abdullah Ağralı, KONSİAD Konya Yönetim Kurulu Başkanı, Çelikayalar Yönetim Kurulu Başkanı ve Konyaspor Başkan Vekili Ali Kaya, Eryılmazlar İnşaat Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Eryılmaz ile çok sayıda davetli katıldı. Açılış töreninde ilk konuşmayı yapan AK Parti Konya Milletvekili Abdullah Ağralı, kafe-

nin Konya'ya hayırlı olmasını dileyerek, "Bu tür işletmeler şehrin sosyal hayatına renk katıyor. Açan arkadaşlarımızı tebrik ediyorum. Bol kazançlar diliyorum" dedi. Ardından söz alan KONSİAD Konya Yönetim Kurulu Başkanı Ali Kaya, yeni işletmenin Konya'ya değer katacağını belirterek, "Her açılan işletmemizi desteklemeliyiz. Hayırlı uğurlu olsun" ifadelerini kullandı. Eryılmazlar İnşaat Mehmet Eryılmaz ise konuşmasında, kafenin hayırlı ve bereketli kazançlar getirmesi temennisinde bulundu.

YENİ TAT, YENİ KONSEPT!

İşletme ortaklarından Beyza Dağlı, Konya'ya yeni bir tat ve konsept kazandırmayı hedefle-

diklerini söyledi. Dağlı, "Butik bir kafe açmak hayalimdi. Bu hayalimi İtalyan esintili bir konseptle gerçeğe dönüştürdük. Ortaklarımızdan Hüseyin ile bir arkadaşım aracılığıyla tanıştık ve böylece ortaklığa başladık. Kafenin adı Fransızca 'da 'Mayıs işiği' anlamına geliyor. Konya'ya farklı bir konsept ve yeni lezzetler kazandırılmak istedik. Lezzet ve temizlik bizim için çok önemli, misafirlerimizi memnun etmek önceliğimiz. Sevdiklerimin bu özel günde yanınızda olması da ayrıca beni çok mutlu ediyor" dedi.

İşletmenin diğer ortaklarından olan Hüseyin İbiş, kafenin konsepti hakkında bilgi vererek, kah-

ve ve tatlılarda kaliteyi ön planda tuttuklarını vurguladı. İbiş, kahve çekirdeklerini yurt dışından, belirli çiftliklerden kendilerinin seçtiğini dile getirerek, "İstanbul'daki kavurma fabrikamızda kavurup, kendi adımıza paketleyerek misafirlerimize sunuyoruz. Ayrıca kendi çiftliğimizde ürettiğimiz sütü kullanıyoruz. Tatlılarımızın hiçbirinde katkı maddesi yok. Kruvasanlarımız sabah taze hazırlanıyor; kahvaltılarda fümee, avokado gibi lezzetlerle sunuluyor. Öğlenleri ise tatlı kruvasan, Antep fıstıklı ve meyveli tatlılarımızla misafirlerimizi ağırlıyoruz." ifadelerini kullandı.

■ HABER MERKEZİ

	Gece	Gündüz
Konya	21°C	34°C
Karaman	14°C	28°C
Aksaray	17°C	32°C
Ankara	14°C	27°C

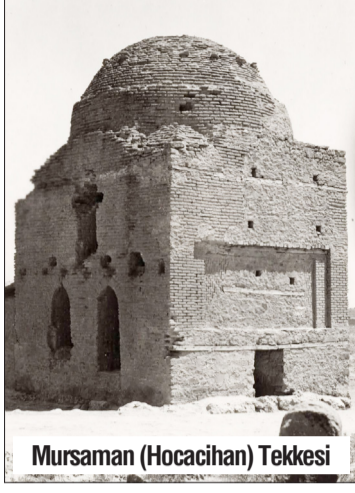
İMSAK	GÜNEŞ	ÖĞLE	İKİNDİ	AKŞAM	YATSI
04:25	05:57	13:00	16:46	19:53	21:18

Gez dünyayı, bul Konya'da şifayı!

Konya'da asırlardır hem ruhsal hem de bedensel şifa arayışlarının uğrak noktası olan tekkeler, halk inancında hâlâ özel bir yer tutuyor. Mevlâna Dergâhı'ndan Şems-i Tebrizî Tekkesi'ne, Sadreddin Konevî Zaviyesi'nden Hasbey Dergâhı'na kadar pek çok mekân, geçmişte dualar, zikirler, bitkisel ilaçlar ve su ritüelleriyle ziyaretçilerine umut kapısı oldu. Kimi "gönül hastalıklarına" kimi ise "bedensel derlere" deva sunduğuna inanılan bu tekkeler, bugün Konya'nın manevi hafızasında yaşamaya devam ediyor. Şifa umulan bu yerlere eski Konyalılar "Sınanmış Yerler" derlerdi.

BİRİNİN KALBE BİRİNİN RUHA DOKUNDUĞU SÖYLENİYOR!

Şehrin merkezinde yer alan Şems-i Tebrizî Türbesi eskiden pîr evi, Konya Mevlânâ Dergâhı'na bağlı beş Mevlevî zâviyesinin en önemlisidi. Şerafeddin Camisinin arka tarafında Şems Camisi içerisinde bulunan türbe kalp çarpıntısı olan hastalar ile karı ağrıyanlar ziyaret ederlerdi. Meram'daki Somuncu Baba ismiyle bilinen Hamidüddin Aksarayî Zaviyesi'nin ise hem ruhsal hem bedensel rahatsızlıklarda "şifa duası" yapılan mekânlardan biri olarak biliniyor.

Mursaman (Hocacihan) Tekkesi

İŞTE ŞİFA DAĞITTIĞINA İNANILAN DİĞER MEKANLAR!

Hastalığa şifa olduğu söylenen tekkelerden biri de Bezeme Tekkesi'dir. Bezeme tekkesi bugün Eski garaj yakınında Burhan Dede mahallesinde yer alıyor olup bezeme rahatsızlığına sahip insanlar şifa bulabilmek amacıyla geliyor. Türbeden aldıkları bir miktar çamuru yüzüne süren insanlar, orada bulunan tuzdan da alıp şifa kaynağı olduğuna inanıyor.

Avdan Tekkesi: Akören merkezine yaklaşık 30 kilometre uzaklıktaki Avdan Tekkesi, Horasan Eviyalılarından Avdan Şeyhi Hacı

Şems-i Tebrizî Cami ve Türbesi

Zahretin Efendi'nin türbesinin yanında bulunuyor. Bugün hala ayakta ve ziyaret edilebilen bu tekkenin, ruh sağlığı sorunları olan kişilerin tedavisine iyi geldiği düşünülüyor. Yine zayıf çocuklar, nefes darlığı çekenler, tansiyonu hastaları, kalp çarpıntısı gibi rahatsızlıkları olanlar yıllardır Avdan Tekkesini ziyaret ediyor.

Şişil Tekkesi: Karatay İlçesi Azizye mahallesi Celal sokağındaki aynı adlı çeşmenin bitişiğinde idi. Burayı cildinde şişil çıkanlar ziyaret ederdi.

Nazar Tekkesi: Dedemoğlu (günümüzde Sarıyakup) mahal-

Afakan Tekkesi

lesinde idi. Tekkenin eşliğinden bıcağa bir parça kıymık alınır, hastaya tütsü verilir ve nazara iyi geldiği söylenirdi.

Yanklık Tekkesi: Sadreddin Konevi camisinin karşısında bir kavak ağacının altında sahibi belirsiz bir mezar! Fıtlık çocukları buraya götürürler, bu kavak ağacından ince bir dal seçerler ve ucunu yararlar. Çocuğun gömleğini bu yanaktan geçirdikten sonra yanığı sımsıkı sararlar.

Mursaman (Hocacihan) Tekkesi: Hoca Cihan Türbesi, halk arasında bazı hastalıkları iyileştirdiğine inanılan sınanmış yerlerden-

dir. Geçmişte sımadan kurtulmak isteyenlerin mini mini bir taşla bez parçası bağlayarak tavanına astıkları bu türbe, aynı zamanda ayır tekkesidir. Hasta çocukları buraya götürülerek sandukanın yanına yatırılmış. Eğer bu çocuk ağlarsa kurtulur, uyursa ölmüştür.

İlyas Baba Tekkesi: Meram İlçesine bağlı İlyas Baba köyündeki bu tekkeye kuduz köpek tarafından ısırılanlar götürülürdü.

Temrevi Baba Tekkesi: Karatay İlçesi Azizye mahallesinde Asmalı Mescit yanında idi. Temrevi hastaları giderdi.

Yılanlık Tekkesi: Yılanlık hastaları Sarayönü'ndeki bu tekkeye götürülürdü.

Kızlyel Tekkesi: Araplar Ak Cami civarındaki bir evde bulunan bu tekkeye kızlyel hastaları götürülürdü. Kızlyel hastaları buradaki el girecek kadar olan oyuaktan çamur alarak hasta olan yerlerine sürer, sonra da buradaki çeşmeden su içerdi. Bunun en iyi ispatı kendisi eşimdir. Bir kaç kez bu hastalığa buradan çare bulduk. Önce doktora gittik, verilen ilaçları iyi gelmeyince buradan alınan çamur iyileştirdi. Maalesef burası şimdi yıkıldı.

Hasanköy Tekkesi: Meram Ha-

sanköy'deki tekkeye ödem ve boğmaca tifo hastaları götürülürdü.

Afakan Tekkesi: Afakanı kalkanlar Beyşehir yolu üzerindeki Meram Tıp fakültesine varmadan yolun sağındaki tekkedir.

Tavus Baba Türbesi: Muradı olanlar Meram'da aynı adlı caminin hemen batısındaki türbeye giderlerdi.

Erdoğan Köyü ve Şeyh Hasan Tekkesi: Çocuğu olmayanlar Bozkır'ın Erdoğan köyündeki tekke ile Hatunsaray yolu üzerindeki Şeyh Hasan tekkesine giderlerdi.

Sankız Tekkesi: Meram'a bağlı Sankız köyündeki tekkeye sırtık hastaları giderdi.

Tahir ile Zühre Tekkesi: Vezir Sahip Ata'nın Konya'da Beyhekim Mahallesinde bulunan mescidi, Dön Baba Tekkesi, Tahir ile Zühre Mescidi veya Arzu ile Kanber Tekkesi gibi değişik isimlerle tanınır. Mescit, bugün, Meram İlçesi, Beyhekim Mahallesi'nde Gazi Lisesinin kuzeyindedir.

Gümüş Kapı: İç sıkıntısından daralanan Mevlana Türbesinin gümüş kapısına giderler, içine Mevlana'nın merkadi başındaki sarıncın ucu dalınmış nisan suyu içirirlerdi.

■ HACER CEYLAN ZAMAN

Petrol, doğalgaz geliyorsa su da gelir

Tahıl ambarı Konya da dünyanın birçok noktasında olduğu gibi su kriziyle yüzleşmeye başladı. Geçtiğimiz günlerde yağış alsak da kurak geçen bir kışın ardından yaz aylarında havaların sıcaklık rekorları kırmaya, suların buharlaşmasına da neden oluyor. Bazı şehirlerde planlı su kesintileri yaşanmaya başlamışken tarımın başkenti olan Konya'da da böyle bir durumun olma ihtimali, vatandaşlarda endişeye yol açtı. Konuyla ilgili Ziraat Yüksek Mühendisi Prof. Dr. Mevlüt Mülayim konuştu.

BİR ZAMANLARIN EN BÜYÜĞÜ İDİ!

Konya Ovası'nda durum içler acısı! Görenlerin ibret alması gereken çöllerde su kalmadı! Konya'nın birçok gölü kurudu, bazıları da kurumaya yüz tuttu! Bir zamanların en büyük tatlı su gölü olan Beyşehir Gölü, adeta bataklığa döndü. Yağışların azalması ve sıcaklığın artmasıyla su kaynakları kayboluyor. Konya ve Türkiye'deki birçok göl, çekilerek canlılar için tehlikenin büyüklüğünü gözler önüne seriyor. Uzmanlar, kuruyan su kaynakları sadece insanlara değil içindeki kuş türlerini, balık türlerini ve göllerden beslenen birçok canlıyı olumsuz etkilediğini belirtiyor.

'EKMEYİN' DEMEK YERINE ÇÖZÜM BULUNMALI

Geçtiğimiz haftalarda yaşa-

Prof. Dr. Mevlüt Mülayim

nan yağışların susuzluğa etkisiyle ilgili konuşan Prof. Dr. Mevlüt Mülayim ise o süreçte yağın yağışların bazı ilçelerde sele neden olduğunu bazı ilçelerde ise etkili olmadığını ifade etti. Türkiye'nin önemli tarım arazilerine sahip olan Konya Ovası'nda susuzluk probleminin acilen çözülmesi ve kuraklığı derinden hissedilen Konya Ovası'na acilen su getirilmesi gerektiğine işaret eden Mülayim, "Konya tarımda öne çıkan bir şehirdir! Su sorununu çözmek yerine, 'ekmeyin' diyemezsiniz. Türkiye'de yetişen havucun yüzde 60'ını Konya karılıyor, şeker pancarını önemli bir kısmı Konya topraklarında yetişiyor. Yani tarımda üreten bir tarafa susuzluk yüzünde üretmeyi bırakırsak bu seferde tüketmek için ithal edeceğiz. Bu

yüzden ithal edilecek ürüne verilen parayı Konya Ovasına su getirilerek değerlendirme daha doğru olur." Dedi.

'PETROL, DOĞALGAZ GELİYORSA SU DA GELİR'

Mülayim, Devlet Su İşleri'nin Konya Ovası'na su getirme projeleri olduğunu belirterek, "Konya Ovası'na su acilen getirilmeli. Bu zamanda doğalgazın, petrolün kilometrelerce uzaktan getirildiği gibi suyu da getirmek mümkün. Bu alanda Devlet Su İşleri'nin zaten projeleri var ancak bu projeleri bir an önce faaliyete koymalıdır. Tarım şehri Konya'da su yok diye tarım yapılmaktan vazgeçilmesi mümkün değil. Bu yüzden su sorununun acilen çözüme kavuşturulması gerekmektedir." ifadelerini kullandı.

'ÜRETİM GENÇLERLE GÜÇLENMELİ'

İnsanoğlunun yaşamını sürdürdürebilmesinin bir nedeninin de tarım ve hayvancılık olduğunu anımsatan Mülayim, tarımda taze kana ihtiyaç olduğunu da vurguladı. Bu kapsamda, "Tarımda ortaya çıkan yenilikleri takip eden, teknolojiyi kullanabilen ve en önemlisi susuz tarımı hayata geçirebilen çiftçilerin sayısı artmalı" diyen Prof. Dr. Mülayim, "Gençleri tarıma teşvik etmek ve genç gücü kullanmak için tarımda yeni adımların atılması gerekiyor. Bu alanda ciddi yatırımlara ihtiyacımız var. Gençleri tarıma uğraşmaya teşvik ederek üretimi güçlendirmemiz gerekiyor. Susuz tarımda da tarıma yeni bir yol çizenin vakti geldi." şeklinde konuştu.

■ HACER CEYLAN ZAMAN

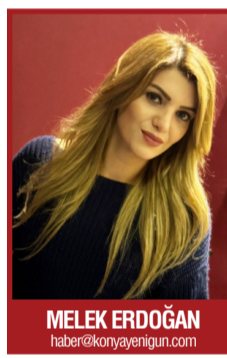
TAMAMLAYICI SAĞLIK SİGORTASININ ÖNEMİ

Hastalık, kaza ya da ani bir sağlık sorunu... Hayatın bize neler getireceği belli olmuyor. Böyle durumlarda hepimiz kendimizi ve ailemizi güvence altına hissetmek isteriz. Türkiye'de Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), sağlık hizmetlerinin önemli bir kısmını karşılarsa da, birçok kişi farkında olmadan ya da geç fark ederek cepten yüklü miktarda harcama yapmak zorunda kalıyor. İşte bu noktada, devreye tamamlayıcı sağlık sigortası giriyor. Duyumayanlarımız için detaylı anlatmak istediğim bir konu.

Tamamlayıcı sağlık sigortası, SGK ile anlaşmalı özel hastanelerde, fark ücreti ödmeden hizmet almanızı sağlar. Pek çok neden bu kadar önemli? Çünkü artık özel hastanelerde muayene ücretlerinden tahvil ve tetkiklere, ameliyatlardan yatış hizmetlerine kadar her kalem çok ciddi maliyetlere ulaşmış durumda. Üstelik bu harcamaların çoğu planzir bir anda karşımıza çıkıyor.

Bir örnek verelim: SGK'lı bir vatandaş, özel bir hastanede muayene olmak istediğinde çoğu zaman 1000-4500 TL arasında fark ücreti öder. Ancak tamamlayıcı sağlık sigortasına sahip biri, aynı muayeneyi ya ücretsiz ya da cüzi bir katkı payıyla alabilir. Bu katkı payı 15-20 TL ile sınırlıdır. Üstelik bu sadece muayene ile sınırlı değil; görüntüleme, tahlil, ameliyat ve yatarak tedavilerde de geçerli.

Bu sigortayı cazip kılan bir diğer yönü de geniş yaş aralıklarına ve makul prim bedellerine hitap etmesidir. Bir yıllık olarak ödenen primler, çoğu zaman bir iki özel hastane ziyareti kadar bile tutmuyor. Rahatsızlanıp muayene olamaya gittiğinizde ödenen muayene ücreti dışında tetkik bedellerini de hesaba katarsak gerçekten bütçe dostu bir sigorta olduğunu anlıyoruz.

MELEK ERDOĞAN
haber@konyayenigun.com

ruz. Üstelik aile bireylerini de kapsayan planlar yapılabiliyor. Çocuklar, yaşlılar, kronik rahatsızlığı olan bireyler için ise ciddi bir güvence sağlıyor.

Pandemi sürecinde yaşadığımız, hepimize bir kez daha gösterdi ki, sağlık hizmetlerine hızlı ve kaliteli ulaşım bir ayrıcalık değil, bir ihtiyaçtır. Devlet hastanelerinde artan yoğunluk, randevu bulma zorluğu gibi faktörler de

özel hastanelere olan talebi artırdı. Bu nedenle, tamamlayıcı sağlık sigortası sadece bir lüks değil; aslında ekonomik ve pratik bir çözüme haline geldi.

Tabii ki her sigorta poliçesi gibi bu sigortanın da detayları önemli. Hangi hastanelerde geçerli olduğu, hangi hizmetleri kapsadığı, bekleme süreleri gibi unsurlar mutlaka dikkatlice incelenmeli. Ama genel çerçevede bakıldığında, bütçenize dost, sağlığınıza destek olan bir sistemden bahsediyoruz.

Sağlık unutmayalım ki, hayatın temelidir. Her şeyden önce sağlık. Önlem almak, hastalanmayı engellemek belki ama maddi anlamda daha güçlü, ruhen daha huzurlu hissetmemizi sağlar. Tamamlayıcı sağlık sigortası (TSS) da tam olarak bu noktada devreye giriyor: bir gün değil, her gün, her an ihtiyacımız olabileceği bir güvence olarak... Ülkemizde 4.5 5 milyon kişi şu an tamamlayıcı sağlık sigortası kullanıyor. Bu rakamların hızla atacağı düşünülmüyor. Ayakta yatarak tedavi teminatı, yatarak tedavi teminatı, doğum teminatı (opsiyonel) Check-up hizmetleri bizler için büyük avantaj sağlıyor. Ayrıca online 7/24 sınırsız hekim görüşmeleri de, tamamlayıcı sağlık sigortasının büyük avantajlarından. Sende Tamamlayıcı Sağlık sigortasını araştırarak bu avantajlardan faydalanabilirsin.

Sağlıkla kal.

Su krizi derinleşiyor: Kesintiler baş gösterdi!

Son yıllarda giderek şiddetlenen kuraklık, su kaynaklarının tükenmesine yol açarak ülke genelinde kesintilerin artmasına neden oluyor. Uzmanlara göre bu durum yalnızca altyapı veya yönetim yetersizliklerinden ibaret değil; küresel iklim değişikliğinin doğrudan bir sonucu. Yağış rejimindeki düzensizlik, mevsimlerin kayması ve sıcaklığın mevsim normallerinin üzerine çıkması, hem yüzey hem de yeraltı sularında ciddi azalmalar yaratıyor. Artan nüfus, kontrolsüz su tüketimi ve tarımsal sulamadaki verimsizlik ise krizi daha da derinleştiriyor. Bugün yaşanan su kesintileri, yarın kuraklık felaketinin habercisi olarak görülüyor. Bilim insanları ve çevre örgütleri, acil su yönetimi politikalarına hayata geçirilmediği takdirde bu tablonun kısa sürede geri dönüşü olmayan boyutlara ulaşabileceği konusunda uyarıyor.

KESİNTİLER BAŞLADI BİLE!

Ülke genelinde etkisini hissettiren iklim değişikliği, yerel ölçekte su krizlerinin derinleşmesine neden oluyor. Türkiye'nin farklı şehirlerinde farklı nedenler gösterilerek bazı ilçelere su verilememiş; İzmir'de ise gece saatlerinde

su kesintisi yaşanarak su krizi derinden hissedilmişti. Konya'da ise Konya Su ve Kanalizasyon İdaresi (KOSKİ) verilerine göre Doğanbıraz Güvendik Mahallesi, Çumra merkez mahalleler, Çeltik Gökpınar ve Honamlı mahalleleri su yetersizliği ve basınç düşüklüğü

yaşayarak kayıtlara geçti. **SU KRİZİ DERİNLEŞİRSE...**

Bu gelişmeler, su krizinin artık yerel yönetimlerin altyapı eksikliklerinden ziyade, küresel ısınmanın getirdiği kuraklık ve kaynak daralmasının somut yansımaları olduğunu açıkça ortaya koyuyor. İklim değişikliğiyle birlikte baraj ve yeraltı suyunun azalması, artan sıcaklıklarla birlikte su talebinin de yükselmesi özellikle tarımsal ve kentsel kullanımlarda kesintilerin sıklaşmasına yol açıyor. Konya gibi tarım ve nüfus yoğunluğuna sahip bölgelerde, su yönetiminde sürdürülebilir çözümler geliştirilmezse bu tür kesintilerin norm haline gelmesi kaçınılmaz görünüyor. Yerel idareler altyapı yatırımlarını hızlandırmaları, su tasarrufu ve halkı bilinçlendirmeye yönelik kampanyaları artırması acil olarak gündeme alınmalı.

■ HACER CEYLAN ZAMAN

İletişim Adresi:

Musalla Bağları Mahallesi Dereboyu Sokak No:10 Selçuklu/KONYA

• İletişim Hattı: 0332 342 20 20 - 342 20 31

Fax: 0332 342 20 41

Haber Maili: haber@konyayenigun.com

Reklam Maili: reklam@konyayenigun.com

www.konyayenigun.com

Konya Yeniğün Gazetesi UETS adresi : 25959-15019-48448

Baskı Merkezi

Arslan Güneydoğu Gazetecilik, Matbaacılık ve Kağıtçılık A.Ş.

Saray Osmangazi Mh. Sütçü İmam Sk. No: 33 Pursaklar/ANKARA

Tlf: 0312 419 20 01

Hususi İlan Reklam Fiyatları

Logo Üstü	: 2.500 TL + KDV
Çeyrek Sayfa Siyah Beyaz	: 1.000 TL + KDV
Yarım Sayfa Siyah Beyaz	: 2.000 TL + KDV
Tam Sayfa Siyah Beyaz	: 4.000 TL + KDV
Arka Tam Sayfa	: 8.500 TL + KDV
Arka Yarım Sayfa	: 4.000 TL + KDV
Tam Sayfa Renkli İç Sayfa	: 6.000 TL + KDV
Çeyrek Sayfa Renkli İç Sayfa	: 1.750 TL + KDV
Yarım Sayfa Renkli İç Sayfa	: 3.500 TL + KDV
Sütun Santim fiyatı (S/B)	: 180 TL + KDV

Bu Gazete Basın Meslek İlişkileri'ne uymaya söz vermiştir

Alaaddin ALADAĞ ile

şehir
sohbetleri

www.sehirsohbetleri.com | f t i g /sehirsohbetleri

Konya'nın bir başkent oluşunu ve bu kapsamda şehir hafızasının planlama, mimarlık ve toplumsal yaşam üzerindeki etkilerini derinlemesine irdeleyen Prof. Dr. Ahmet Alkan, Alaaddin Aladağ'ın sorularını cevapladı

Konya'nın hafızasıyla geleceği inşa etmek

Mimar, şehir plancısı, akademisyen, yazar ve siyasetçi kimliğiyle tanınan Prof. Dr. Ahmet Alkan, yarım asrın aşan bilgi ve tecrübesini Konya'nın tarihsel mirası ve kentsel geleceği üzerine yoğunlaştırıyor. Şehir hafızasının planlama, mimarlık ve toplumsal yaşam üzerindeki etkilerini derinlemesine irdeleyen Alkan, geçmişten bugüne ışık tutan analizleriyle yalnızca Konya için değil, tüm şehirler için yol gösterici bir perspektif sunuyor. Alaaddin Aladağ'ın sorularını yanıtlayan Prof. Dr. Alkan, "Büyük fikir" kavramından modernleşmenin toplumsal dokuya etkilerine, Meram'dan Silile'ye, Mevlâna Dergâhı'ndan Çatalhöyük'e kadar geniş bir yelpazede değerlendirmelerde bulunuyor.

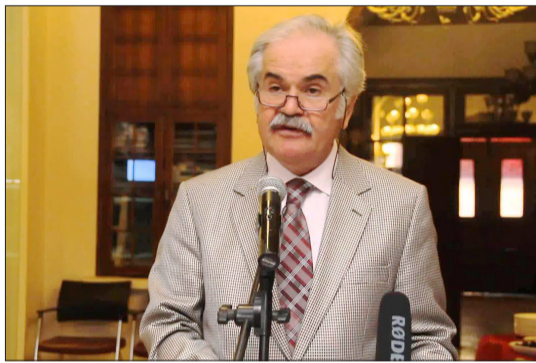
Alaaddin Aladağ: Prof. Dr. Ahmet Alkan kimdir? Bize hayat hikâyesinden bahsedebilir misiniz?

Biyografimde Abdullah Alkan'ın kısa anlatımı ile bu sorunuza cevaplayayım: 1954 Konya/Ahır doğumlu. Yüksek Mimar-Kent Plancısı. Bilim (Prof. Dr.) ve siyaset (Milletvekili) insanı. Yazdığı, yazdırıldığı, yayımladığı onca eserin dışında, 13-14 yaşlarında dost meclislerinde başlayan yolculuğuna; eğitimcilik serüveninde verdiği dersler, katıldığı seminerler, sempozyumlar ve konferanslarla devam eden bir kültür adamı. Henüz kırk yaşında girdiği siyaset serüveninde; kahvehane toplantılarında, mitinglerde, televizyon programlarında, meclis kürsüsünde, farklı konularda farklı sorulara ve sorunlara çözümler arayıp cevaplar vermiş bir eylem insanı.

Şair, yazar, derviş, âşik, yolcu, akademisyen, mimar, şehir plancısı, müteahhit, iş adamı, düş adamı, düşünce adamı, aydın, siyasetçi... Ama en çok da hoca! Onun için farklı bilim dallarında yetiştiği binlerce meslek insanının yanısıra; mezunu olduğu KDMMA Mimarlık Bölümünü fakteyle yapıp, ülke ve dünya ölçeğinde bilinir bir bilim yuvası haline getirmeyi, hayatının amacı ve gurur kaynağı olarak gördü ve bunun için çalıştı. Emeklilik sonrasında birikimlerini ve yaşadıklarını kayda geçirmeyi, kalan ömrünün toplumsal ve bilimsel sorumluluğu olarak düşünmektedir.

Aladağ: Konya'nın tarihi ve kent hafızası, günümüz yönetici ve tasarımcılara ne tür görev ve sorumluluklar yüklemektedir? Buna karşın sağladığı imkânlar nelerdir?

Konya üzerine söz söyleyen herkes konuşmasına: "Konya Selçuklu'nun başkentidir ve bir başkent daima başkenttir" mottosu ile başlar. Bu doğrudur. Fakat bu tespit sözde kalır. Planlamaya ve toplumsal hayata katkı veren hatıra yönlendiren bir "farkındalık" dönüşmez. Oysa sıkça tekrar ettiğimiz bu sözün tarihi arka planında, bize sağlıklı bir tasarım için yol

gösterecek, önemli bir derinlik ve içerik vardır. Sayın Aladağ, biz mimar ve şehir plançıları için "Kent" konusunu tartışmaya başladığımız zaman, satırlara ve saatlere sığdıramayacağımız geniş bir alan açılır. Hele hele özne Konya ise, konuşulacak konular çok daha geniştir. Bu amaçla yüzün üzerinde seminer notları, makale, bildiri, söyleşi, kitaplarda bölüm ve sekiz adet bilimsel kitap yayımladım. Çok sayıda TV programına, 16 adet ulusal ve uluslararası kongre/sempozyuma, köşe yazılarına, şiir ve romanlara konu yaptım. Burada ayrıntılara girmeden, birkaç önemli hususu ifade edeyim.

Konya'nın M.Ö. 10.000'lere kadar uzanan muhteşem tarihi, bize önemli fırsatlar sunar, aynı zamanda da sorumluluklar yükler. Bu sorumluluklardan birincisi: "kentin tarihsel birikimine uygun büyük fikrin (misyonun) belirlenmesidir." Bu büyük fikir aynı zamanda parçası olduğu makro sistemin içindeki yerini belirleyecek derinlikte olmalıdır. Bununla neyi anlatmaya çalışıyoruz? Anlaşılması için, sadece iki konu üzerinden örnekleyeyim. Bizim iki yüz yıldır yaşadığımız sorunun başında "din-devlet çatışması" gelir. Bu iç çatışma ülkenin enerjisi enen bir kara delik olmuştur. Konya sahip olduğu tarihsel birikim ve sosyolojisi ile bu sorunun çözümüne katkı verebilecek bir kenttir. Başkent olmak bize kaçınmayacağımız bu sorumluluğu yüklemektedir.

Aladağ: Hocam bu konunun Konya'nın planlama ve mimarisine etkileri neler olacaktır? Bu etkileşimi hangi bağlamda ve nasıl kumalayız?

Bir kentin rasyonel planlaması, ait olduğu makro sistemin içinde işgal ettiği ekonomik, siyasal ve toplumsal konumu ve bağlı kalacağı büyük fikir doğru belirlenmeden, bunun için gerekli farkındalık açığa çıkarılmadan yapılamaz, yapılmamalıdır. Özellikle Cumhuriyet döneminde Konya bu farkındalığı geliştirebile ve bütüncül planlamasını büyük fikre yönlendirebilseydi, bu uğurda harcadığımız kaynaklar (insan, finans, düşünsel potansiyel vb.) ülke kalkınmasına yönlendirilmiş ve ülke içinde bütünlük sağlanmış olurdu. Bu sistem genelinde ortaya çıkacak olumlu yapı, Konya'nın fiziki planlamasına ve mimarisine de toplumsal hayata da çok olumlu yansımalar ver-

miş olacaktır. Kent hayatını baştan sona değiştirecek bir eko sistemin ve makro verilerin oluşturulması demektir bu. Planlama da yıllardır bu bütüncül bakış açısını geliştiremediğimiz için, dünyanın en güzel ve verimli coğrafyasında yoklukları, yoksunlukları ve dengesiz bir kentleşme sürecini yaşıyoruz. Bu bakış açısını YEM yayınevi tarafından yayımlanan "Ontoloji ve Planlama" başlıklı kitabımda anlatmayı denedim.

Bir başka örnek vereyim. Osmanlı İmparatorluğu'nun yıkılışından, Kurtuluş Savaşı'nın sonuna kadar, zor yıllar boyunca Konya hem ordunun hem bütün toplumun beslenmesinde temel besin olan buğday üretme sorumluluğunu üstlenmiştir. Konya'nın üstlendiği bu tarihsel misyon, başlangıçta doğru algılanmış fakat zamanla ihmal edilmiştir. Bu yaklaşım terk edilirse, kentin planlanması farklı bir çizgide gelişirdi. Çevremizde yaşanan ve bütün dünyayı tehdit eden olaylar, Konya'nın kent hafızasından bu görevini yeniden gündeme taşımaktadır. O zaman biz planlar ve yöneticiler "bu konuda neler yapmalıydık ve neler yaptık ya da yapmadık" sorularını kendimize somut ve çözümler üretmeliyiz.

Konya'ya bu makro pencereden bakarsak, sahip olduğu derin tarih ve kent hafızasının hayatın alanına katkı verebilecek sorumluluklar yüklediğini, aynı zamanda kentin planlanması ve yönetiminde rehberlik edecek temel verileri ortaya çıkardığını görürüz. Bu yaklaşım kenti çok farklı bir düzleme taşıdı. Ama olmadı, olmadı...

Aladağ: Peki Hocam, Konya'nın kent hafızasını şekillendiren ve onu diğer Anadolu şehirlerinden ayıran temel unsurlar size göre nelerdir?

Konya, bir kentin hafızasını kâmil manada geliştiren siyasal, sosyal, ekonomik ve mekânsal unsurlara karşın, dün-bugün-yarın arasında köprü kurabileceğimiz çok önemli bir mirası sunar.

2- Mevlâna ve Dergâh: Konya'nın manevi hayatını ve sosyo-

lojisini şekillendirmenin yanında, gerçek Türk evi ve mahalle kültürünün izlerini bulabileceğimiz mekânsal bir hazinedir. Dergâhı korumak adına yapılan uygulamalar ne yazık ki yanlış bir eksenle devam etmektedir. Türbe ve Dergâhın özgün gül bahçesi niteliği kaybedilmiş, gül bahçesi betonlaştırılmıştır. Konya'nın önemli şehirlerarası yollarından biri olan Ereğli yolu ile Üçler Mezarlığından koparılmıştır. Önünde açılan meydan ile Dergâha ölçek veren sivil mimarlık örnekleri yok edilmiş, külliye'nin parçası olan medreseler ve hamam gibi yapılar yıkılmıştır. Daha sonra kesilen ağaçlar ile tamamen yalnızlaşan bir yapı ortaya çıkmıştır. Üzüm Pazan, Kasaplar çarşısı gibi Bedestenin önemli parçaları yıkılıp yerine devasa bir çarşı inşa edilmiş, 2021 de bu yapı da yıkılarak geniş kapsamlı bir "kent-sel dönüşüm" uygulanmıştır. Bu uygulamanın da "kentsel koruma" anlamında başarılı olduğunu söylemek zordur.

3. Meram: Doğa-tarih-konşuluk ve köklü bir kültürün yaşadığı önemli bir varlığıdır. 1991 yılında doğal sit alanı olarak koruma altına alındı. Planlamanın "yere özel" olma niteliğine en çok ihtiyaç duyduğumuz kent parçasıdır.

4. Silile: Farklı kültürlerin hoşgörüsü içinde bir arada yüzlerce yıl yaşadığı, "Mevlâna felsefesinin" ete kemiğe büründüğü ve izleri bugün de ayakta olan ama hızla kaybettüğümüz bir kent parçası olarak değerimizdir. Silile yeniden canlandırılınca, kaybettiği değerleri, vizyon ve misyonu iyi anlaşılmalıdır.

5. Çatalhöyük ile simgesellenen arkeolojik ve antik mirasımız: Son yapılan kazılarla insanlık tarihinin yeniden yazılmasını sağlayacak kadar önemli bulguların ortaya çıktığı bir zenginlik alanımız olarak durmaktadır. Bu mekânsal potansiyele ve tarihsel zenginliğe sahip şehir sayısı bütün dünyada sınırlıdır. Bu yönüyle içinde yaşadığımız kentin değerini bilmemizin hayıflanması içindedir.

Aladağ: Bu potansiyele yeterince sahip çıkmadığımızı söylüyorsunuz. Bunda modernleşmenin nasıl etkisi olmuştur ve mimari anlamda neleri kaybettik?

Kent planlamasını ve Mimarlığı sadece bir "mekânsal düzenleme" eylemi olarak görenin vahim sonuçları yaşıyoruz. Kentsel planlama ve mimarlık, bütüncül yaşam biçimimizi tanzim eden

ve uzun vadeli şekillendiren bütüncül bir faaliyettir. Bu çabanın olumlu sonuçlarını görebilmek için öncelikle toplumsal değişim sürecini doğru analiz etmeliyiz. Henüz 1920'lerde J.F. Oğburn ve Mores'in ortaya attığı "Kültürel Gecikme" olgusuna, günümüzde "Mekânsal Gecikme" gerçekliği eklenmiştir. Bu olgunun temel dinamiği de teknolojik alanda yaşanan ve baş döndürücü bir hızla ulaşan gelişmelerle, kültürel ve mekânsal yapı ile uyum şansını kaybetmiş olmamızdır. Günümüz kentlerinde yaşanan sorunların temelinde bu uyumsuzluk bulunmaktadır.

Eğer modernleşmeden, sözümlerimiz teknolojik gelişmeleri ve onun tanımladığı yeni yaşam biçimini anlayacaksak, bu çürümenin sebep olduğu derin tahribatı gerçekçi tespit etmeliyiz. Aynıntıyla girmeden bu tahribatı iki önemli noktada özetleyeyim; İlki A. Toffler, "ikinci dalga (endüstri devrimi) büyük aileyi dağıttı, üçüncü dalga da (bilgisayar/teknoloji devrimi) çekirdek aileyi dağıtacak" der. Nitekim bugün geleneklerine bağlılığı ile bilinen Japonya'nın başkentinde yalnız yaşayanların oranı yüzde 42'ye ulaşmıştır. Ülkemizde ise TÜİK verilerine göre 17 milyon 500 bin civarında insanımız yalnız yaşamaktadır. Gerçek rakamın daha yüksek olduğu biliniyor. Yani Toffler'ın 1970'li yıllarda ortaya koyduğu öngörü gerçek olmaktadır. İkincisi bu gelişmelerin mekânsal yansımalarıdır. Endüstri ve teknoloji devriminin önemli mekânsal yansımalarından biri, "MAHALLENİN ÖLÜMÜ" olmuştur. Mahalle ile onun toplumsal hayatımızı ayakta tutan, dayanışma, konşuluk, güven, sosyalleşme, yardımlaşma, kültürel süreklilik, genç neslin eğitimi ve değerlerin aktarımı gibi temel işlevleri de kaybettik. Sosyal devlet anlayışı bunları ikame edemedi, edemedi! Modernitenin kent ve toplum hayatına verdiği en büyük zarar bu olmuştur. Ya da biz tarım toplumundan endüstriye oradan da teknoloji toplumuna geçişi süreklilik ve rasyonellik içinde sağlayamadık ve gerek toplumsal gerek mekânsal kayıplarımız çok büyük oldu.

Aladağ: Bu kayıpların telâfi edebilir miyiz, bunun için yapılacaklar nelerdir?

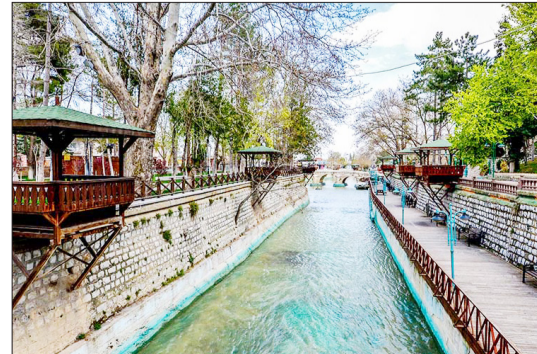
Elbette her zaman yapılacak bir şeyler vardır ve olmaya de-

vam edecektir. Bu konu son derece kapsamlı araştırmaları ve çok yönlü ekip çalışmasını gerektirmektedir. Fakat ben yine meselelerin özünü bakarak birkaç temel hususu ifade edeyim. Birincisi, planlamanın öznesi "İNSAN"dır. Biz planlama sürecinde "her şey insan içindir" ilkesini kaybettik yani insanı nesneleştirdik. Hızla devrimin sorularını bu yaklaşımla ilke olarak benimseyen bir yaklaşımla yaklaşmazsak, temel amacımız olmaz. İkinci radikal değişiklik, plan yapma yönteminde olmalıdır. Mevcut imar planı anlayışı, statik bir yaklaşımdır ve endüstri devriminin sorularını çözmek üzere geliştirilmiş ama başarısız olmuştur. 1980'lerde gündeme gelen "sürdürülebilir planlama" teknolojik ve kültürel değişime uyum sağlama amacıyla yönelmiştir. Bu yaklaşım planlamaya "zaman" boyutunu katmıştır; ZAMAN/MEKAN (Space-Time) bütünlüğüne ve "zaman mekânın ruhudur" anlayışı. Teknolojinin eriştiği değişim hızı, planlama çalışmalarını daha dinamik olmaya zorlamaktadır. Benim bu konuda, olgudan giderek ortaya attığım kavram; mevcut imar planı yapma anlayışını bir kenara atmayı öngören, "SÜREKLİ PLANLAMA" yaklaşımıdır.

Üçüncüsü, ayrıntıya yönelerek "yerel planlama" anlayışını hayata geçirmektir. Bunu yine bir örnek olarak açalım: Gözbeğimimiz Meram, yüz yıllar boyu Konya'nın sebze ve meyve ihtiyacını karşılamıştır. Değişen toplumsal yapı ile Meram'ın lüks konut bölgesine dönüştürülmesi ve planlamasını da bu bakış açısıyla yapıyoruz. Meşe, çınar, ceviz, kayısı, erik, dut vb. her tür meyve ağaçlarının ve üzüm bağlarının, gül bahçelerinin yerini çam, ladin, leylandi (yüksek-yeşil surlar) vb. türü ağaçlar aldı. İnsan ölçeğindeki kerpiç veya taş duvarları beton bloklara, kırılıp bükülen işçile açılan sokaklar geniş asfalt yollarla değiştirildi. Doğal Sit olarak koruma altına alındı ama gerçekte Meram'ı kaybettik. Çünkü Meram kendi varoluşsal yapısından uzaklaştı. Onu kendi ontolojik yapısı ile ele alıp planlayabilirsek, Konya'nın ekonomik, kültürel ve mekânsal hayatını değiştirecek farklı bir Meram ortaya çıkar. Bu tabii ki zaman, bilimsel yaklaşım ve sabırlı çalışmaya gerektirir.

Sadece bu üç kavramı yasal ve planlama pratiği düzleminde canlandırmak bile bize, bütün toplum hayatında çok şeyi değiştirecek bir planlama pratiğinin ve çok daha yaşanılabilir bir Konya'nın ortaya çıktığını gösterecektir.

DEVAMI SONRAKİ SAYIDA

Şehrin Hafızası

YENİGÜN GAZETESİ'NİN
ÜCRETSİZ KÜLTÜR-SANAT İLAVESİDİR

CİLT: 7 • SAYI: 18

HAZIRLAYANLAR: SADIK GÖKCE - ANUŞ GÖKCE 13 AĞUSTOS 2025 ÇARŞAMBA

HÜSEYİNZADE ALİ TURAN BEY

YENİGÜN

EDİTÖRDEN

Son haftalarda Konya medyası büyük değişimler yaşadı.

Günlük olarak yayınlanan onun üzerinde gazete düşen reklam gelirleri yüzünden yayın hayatına devam edememe tehdidi altında kaldılar. Bu durum gazete patronlarını ortak bir çıkış yolu aramaya sevk etti. Yapılan toplantılar sonrasında bütün gazete patronlarının ortak olduğu bir şirket kurup bu şirketin çıkaracağı üç gazete ile yayın hayatına devam etme kararı aldılar.

Diğer gazeteler de isterlerse yayın hayatına devam edeceklerdi ama resmi ilan almak şartı ile... Bu karar 1 Ağustos itibarı ile uygulanmaya başladı. Bazı gazeteler günlük çıkmaya devam etme kararı alırken bazıları da haftada bir gün çıkma kararı aldı.

Altı yılı aşkın bir süredir Şehrin Hafızası ve 9 BİN YILLIK DELİKANLI ÇUMRA ilavelerimizi ek olarak yayınlayan Yenigün gazetesi haftada bir gün yayınlanma kararı alan gazetelerdendi. Yenigün gazetesi her hafta Çarşamba günü yayınlanacak. Bu durum tabii ki bizim hazırladığımız ilaveleri de etkiledi.

Her ayın ilk ve üçüncü Cuma günleri yayınlanan Şehrin Hafızası ve her ayın son cumartesi günü yayınlanan 9 BİN YILLIK DELİKANLI ÇUMRA ilavemizin yayın günleri değişti.

Bundan sonra nasip olursa Şehrin Hafızası ilavemiz her ayın ilk ve üçüncü çarşamba günü 9 BİN YILLIK DELİKANLI ÇUMRA ilavemizde her ayın son Çarşamba günü yayınlanacak.

SADIK GÖKCE

sadikgokce@hotmail.com

Bu değişiklik sadece bizim yayın günümüzü yani sizinle buluşma günümüzü değiştirdi. İlavelerimiz yine aynı ciddiyet ve samimiyet içerisinde yayın hayatına devam edecek. Yine milli kültür, örf adet ve geleneklerimiz, Türk töresi, Türk'e hizmet etmiş fikir adamları ve edebiyatçılar hazırladığımız sayfalar aracılığı ile evlerinize misafir olacak.

Prof. Dr. Ahmet Sevgi hocam, Mesnevi'den Gölgele, Aczimin Girişesi yanında Gülistan'ın Gölgesinde başlıklar altında sizlere yol göstermeye devam edecek.

Prof. Dr. Mustafa Özcan hocam Konya edebiyat tarihi ve Türk edebiyatının bugüne kadar duymadığımız konuları ile karşınızda olacak.

Dr. Hale Gürbüz hocamız Türk Destanları, kültürü ve inançlarını günümüze getirecek ve tekrar yorumlayacak.

Prof. Dr. Firdevs Güneş hocamız dil, eğitim ve kültür üzerine yazıları ile sizlere bilgi aktarmaya devam edecek.

Anuş Gökçe araştırma yazıları ile Fatma Tutak biri diğerinden ayınlamayacak güzellikte hikayeleri ile karşımızda olacak. Şaban Kumcu edebiyat dünyasından güzellikleri bize aktaracak.

Tabii ki misafir yazarlarımız da olacak seçtiğimiz konu başlıklarının uzmanlarından. Yine aynı söz ile bitiriyorum yazımı...

NİYET HAYIR AKİBET HAYIR.

İÇİNDEKİLER

• EDİTÖRDEN
SADIK GÖKCE

• HÜSEYİNZADE ALİ TURAN
ANUŞ GÖKCE

• RAMİZ ARDA'NIN GÖZÜYLE BAZI
KİŞİLER VE OLAYLAR
MUSTAFA ÖZCAN

• KISA MESAJLARIN TÜRKÇEMİZE ZARARLARI
PROF. DR. FIRDEVŞ GÜNEŞ

h 274

YENİGÜN

Şehrin Hafızası

HÜSEYİNZADE ALİ TURAN

ANUŞ GÖKCE

Sevgili okurlar,

Şehrin Hafızasının bu sayısında sizlerle, kalbi Türkiye'deki Türk dostları için çarpan, Osmanlı Devleti'nde Türkçülük ve Turancılık akımının uyanmasında önemli bir rol oynayan Azerbaycan Türklerinden Türkçü, Doktor ve Ressam Hüseyinzade Ali Turan'ı tanıtmaya çalışacağım.

Hüseyinzade Ali Bey kimdir?

Türkçülük ve Turancılık düşüncelerinin öncüsü fikir adamlarındandır. Görüşleri memleketi Azerbaycan'da, Türkiye'de ve diğer Türk toplumlarında etkili olmuştur. Ziya Gökalp'e Türkçülük fikrini aşlayan kişidir. Azerbaycan bayrağında mavi yeşil kırmızı renklerle simgelenen "Türkleşmek-İslamlaşmak-Muasırlaşmak" ilkesini formüle etmiştir.

Hayatı

Hüseyinzade Ali, 1864 yılında Çarlık Rusya'sına bağlı Bakü Guberniyasının (Eyaletinin) Salyan kasabasında doğdu. Annesi Hatice Hanım, babası Molla Hüseyinzade'dir.

Babasının Tiflis'te bir Rus- Müslüman okuluna tayin edilmesinden sonra ilköğrenimine bu okulda başladı. 6 yaşında iken babasını, bir sene sonra da annesini kaybetti. Onu, Kafkasya'da Şeyhülislam olan dedesi Şeyh Ahmet Salyani yetiştirdi.

Lise öğrenimini Tiflis'te tamamladı. Lise yıllarında Rusça, Arapça ve Farsçayı edebiyatın yapacak kadar mükemmel öğrendi.

1885 yılında Petesburg Üniversitesi'nde matematik ve fizik okumaya başladı. Aynı zamanda üniversitenin Ressamlık Akademisi'nin çalışmalama da katıldı. Batı klasiklerini inceledi. Bu arada üniversitedeki Türkoloji derslerine de devam etti. Bu dersler sayesinde Türkçülük bilincini geliştiren Hüseyinzade Ali, İstanbul'dan oraya Rusça öğrenmek için gelmiş olan okul arkadaşı Ahmet Sedat Bey, derslerinde hocalarından duyduğu Türklerin vatan sevgisi ve dedesinden duyduğu hikâyeler; onda Türkiye'ye gitme isteği uyandırdı. 1889 yılında üniversiteden mezun olduktan sonra Tıp okumak üzere İstanbul'a gitti. İstanbul'a gittiğinde okula kaydolmak üzere Türkiye'deki İdadi ve rüştiyenin tüm dersle-

rini tekrar vermek zorunda kaldı. İmtihanda başarılı olan Hüseyinzade Ali, Askeri Türk Akademisine kabul edildi. Okula girdikten sonra Arapça, Farsça, Almanca, Fransızca, Rusça, İngilizce ve Yunanca bilmesi, doğu ve batı klasiklerine hâkim olmasıyla buradaki öğrencileri derinden etkiledi. 1896'da tanıştığı Ziya Gökalp'i de etkiledi ve ona Türkçülük fikrini aşıladı. Dostlukları Ziya Gökalp'in 1924'te vefatına kadar devam etti.

İlk yazılarını "Turan" mahlasıyla yazan Hüseyinzade Ali, Türk kavimleri birliğinin en son hedefinin Turan olması gerektiğini ilk ifade eden kişi idi. "İlk Turancılık manifestosu" olarak bilinen Turan şiirini 1892'de yazdığı zaman Askeri Tıbbiyede öğrenci idi.

İtihat ve Terakki Cemiyeti'nin kurucularından olan Hüseyinzade Ali, 1894'de Askeri Tıbbiyeye'den tabip yüzbaşı rütbesiyle mezun oldu. Haydarpaşa Askeri Hastanesinde Cildiye mütehassısı olarak çalışmaya başladı. Yazı hayatına Goethe'nin Faust, J. Milton'un Kaybedilmiş Cennet adlı eserlerini kısmen çevirmekle başladı. Çevirdiği metinler Malumat ve İrtika gazetelerinde yayınlandı.

1897'de başlayan Osmanlı- Yunan Savaşı üzerine Hilal-i Ahmer Cemiyeti'nde operatör muavinliği ve askeri hekim olarak görev aldı. Muharebe zamanında Türk askerlerini resmetti. "Lamyâ Sırtlarında (Teselya'da) Türk Askerleri" adını verdiği bir sulu boya tablosu yapmıştır.

Savaşın sonra Mekteb-i Tıbbiye-i Askeriye'deki görevine geri döndü. Veba hastalığına dair Hindistan'a araştırma yapması için görevlendirilen Ali Bey, 1902'de Mehmet Refi Bey'le birlikte Nenter'in "Veba ve Mikrob" adlı eserini tercüme etti. Ataması saray tarafından onaylanmadığı için Hindistan'a gitmesi mümkün olmadı. Abdülhamid tarafından İstanbul'dan uzaklaştırılmak istendiğini anlatan Hüseyinzade Ali, 1903'te memleketine dönmek zorunda kaldı.

Bakü'deki Yaşamı

h 275

YENİGÜN

Şehrin Hafızası

Hüseyinzade Ali memleketine döndükten sonra Rusya ile Japonya arasında savaş çıkmış ve Rusya yenilmişti. Bu yenilginin ardından Azerbaycan Türkleri ve diğer Kafkas Müslümanların meşrutiyet talebinde bulunmak üzere Petesburg'a gönderdiği heyette Ali Bey de yer aldı.

1903-1909 yılları arasında memleketinde yaşayan Hüseyinzade Ali, Bakü'de Rusça çıkan Kapsi gazetesi ile Kahire'deki Türk gazetesi-ne gönderdiği yazılarıyla gazeteciliğe başladı. Türk gazetesinde A. Turan'ı imzasıyla yayınlanan "Mektub-u mahsus" başlıklı yazı onun bir gazeteci ve fikir adamı olarak ilk yazısıdır. Yusuf Akçura'nın "Üç Tarzı Siyaset" adlı makalesine cevap niteliğindeki bu yazı Türkçülük tarihi açısından çok önemlidir.

1905-1907 yılları arasında Hayat dergisinin Ahmet Ağaoğlu ile birlikte redaktörlüğünü yaptı ve bu dergide birçok makaleleri yayımlandı. "Türk Kimdir ve Kimlerden Oluşmaktadır", "Bize Hangi İlimler Lazımdır?" "Yazımız, Dilimiz ve Birinci Elimiz" adlı makaleler Hayat dergisinde yayımlanan önemli makalelerdendir. Derginin kapatılmasından sonra Füyuzat adlı bir derginin redaktörlüğünü üstlendi. Türk Dünyasının hem dünya görüşü hem de dil açısından birleşmesini hedefleyen Füyuzat, Azerbaycan edebiyat tarihinde "Füyuzat Edebi Mektebi" olarak adlandırılan bir ekolü yaratmıştır. Dergi 1907'de kapanmıştır. Hüseyinzade Ali'nin, Hayat, Füyuzat ve Kapsi dışında Terakki, Hakikat ve İrsat gazetelerinde makaleleri yayımlanmıştır.

Osmanlı Devleti'nde İkinci Meşrutiyetin ilanından sonra 1910 yılında tekrar İstanbul'a dönmüştür.

İkinci defa İstanbul'da

Hüseyinzade Ali 1910'da İstanbul'a döndükten sonra Askeri Hastanedeki görevine devam etti. 1926'daki Türkoloji Kongresi dışında bir daha memleketine geri dönmedi.

1910'lu yıllarda gerek siyasi gerekse kültürel pek çok demerin kuruculuğunu üstlendi veya üye oldu. Türk Demerği, Türk Yurdu Cemiyeti ve Türk Ocakları faal olarak hizmet verdiği teşkilatlardandı. Türk Ocağındaki sohbetleriyle gençleri toplayarak Ziya Gökalp'le birlikte Türkçülük hareketine öncülük etti.

Balkan Savaşlarında ve I. Dünya Savaşında Hilal-i Ahmer'de askeri doktor olarak çalıştı. 1913'te Kafkas Türkleri Neşri Maarif üyesi, 1916'da Türk Macar Dostluk Yurdu Cemiyeti Genel Merkez üyesi, 1917'de Maarif Vekâ-

leti Âsar-ı İlmiye ve Milliye Tetkik Cemiyeti üyesi ve Meclis-i Âli Sıhiyye üyesi oldu. Aynı zamanda Milli Talim ve Terbiye Cemiyetinin kurucularındandır. I. Dünya Savaşında Türk dünyasının problemlerini anlatmak üzere Avrupa'ya gönderilen Turan Heyeti'nde yer aldı. Heyet üyeleri çeşitli yerlerde konferanslar düzenleyip yazılar yayınladı. 1917'de Stockholm'de toplanan Milletlerarası Sosyalist Konferansı'na Akil Muhtar ve Nesim Muhlisle birlikte gönderildi. Heyet Hollanda-İskandinavya Komitesine Türklerin haklarını savunan bir muhtıra verdi. 1918'de Kafkas Halkları Mavera-ı Kafkas Hükümetini kurmuşlardı. Hariciye Nazırı Halil Paşa Batum'da Türkiye ile bu hükümet arasında bir anlaşma yapmaya çalışıyordu. O sırada Ali Bey, Ahmet Ağaoğlu'yla birlikte siyasi müşavir sıfatıyla Kafkasya'ya gönderildi. Bunlar Mavera-ı Kafkas Federasyonunun bozulması ve her halkın kendi bağımsızlığını ilan etmesi üzerine Gence'de bulunan Nuri Paşa'nın yanına gidip Azerbaycan aydınları ile Osmanlı hükümeti arasındaki görüşmelere katıldılar. Azerbaycan'da bir cumhuriyetin kurulmasına hizmet ettiler.

Mütarekeden sonra Damat Ferit Paşa Hükümeti tarafından iki defa tutuklandı. Bekirağa Bölüğü'nde işkenceye tabi tutuldu. Mili Mücadele esnasında Mustafa Kemal'in yanında yer aldı.

Cumhuriyet Dönemindeki

Yaşamı ve Vefatı

Türkiye Cumhuriyeti ilanından sonra 1925'te Seririyat-ı Cildiye ve Eflenciye Muallimi unvanını aldı. 1926'da profesör oldu. Aynı yıl Bakü'de gerçekleşen Türkoloji kurultayına katıldı. "Garbın İki Destanında Türk" başlıklı bildirisini sundu. Cavit Bey'in evinde düzenlenen ve kendisinin de katıldığı bir çay partisinden sonra İzmir Suikastıyla ilişkilendirilmesi sebebiyle 1926'da İstiklal Mahkemesinde yargılandı. Daha sonra berat etti.

1930'da Deri ve Zührevi Hastalıklar Cemiyetinin kurucuları arasında yer aldı. Haziran 1931'de emekli oldu. 31 Mayıs 1933'te çıkarılan üniversite reformuna kadar orada çalışmalarına devam etti.

Hüseyinzade Ali, soyadı kanununun çıkmasından sonra "Turan" soyadını aldı. Türk dilini bir dünya dili olarak görmek istiyordu. 1930'lu yıllarda öz Türkçe kelimelerle şiirler yazdı. 1934-1936 yılları arasında Türk Dili Tetkik Cemiyetinin tercüme kolunda çalış-

h 276

YeniGün

Sahin Hafızası

ti. Rus dilci Eduart Pekarski'nin "Yakut Dili Sözlüğünün" çevrilmesine katkı verdi. Son yıllarını Adam Smith'in "Milletlerin Zenginliği" adlı eserini tercümesine ve Tıp Lügati'nin hazırlanması ile geçirdi. Geçirdiği bir kalp krizi sonucu 17 Mart 1940'ta Üsküdar'daki evinde vefat etti. Cenazesi Karacaahmet Mezarlığına defnedildi. (Diyanet İslam Ansiklopedisi, Yavuz Akpınar, Turan, Ali, İslamansiklopedisi.org.tr PDF), Vahit Türk, Türk Dünyası Ansiklopedisi, "Hüseyinzade Ali Bey maddesi, pdf, turkdunyasiensiklopedisi.gov.tr)

Eserleri: Hüseyinzade Ali'nin ilk yazısı Tıp öğrencisi iken kaleme aldığı ve Abdullah Cevdet'in Ramazan Bahçelerinde yayınlanan Ömer Hayyam'la ilgili makalesidir. İrtika ve Malumat'ta Salyani imzasıyla manzumeleri yayınlanmıştır.

Telif: Veba ve Mikrobu (1890), Mektub-i Mahsus (1904), Türkler Kimdir ve Kimlerden İbarettir (1905), Abd-ı Gilaf ve Mahfaz, Ebedi Güzellik

Çevirileri: Kefalet Yahut Vefakâr Destlar (1923), Garbın İki Destanında Türk (1926), Faust (1932)

Fikirleri ve Türkiye'de Etkileri

Hüseyinzade Ali Bey, Türk dünyasında ilk defa Türkçülük ve Turancılık fikrini ortaya atan âlimdir. 1904'te yayımladığı Füyuzat dergisinde adlı makalelerinde Türkleşmek, İslamlaşmak ve Muasırlaşmak fikrini işlemiş, önce her kavmin özgür olmasını, sonra da Turan fikriyle bütünleşmesini, bir siyasi birlik kurulmasını istemiştir. Ancak Osmanlı Devleti'nin I. Dünya savaşıyla yenik çıkması ve ülkenin işgale uğraması üzerine Turancılık fikri biraz demlenmeye bırakılmıştır.

Osmanlı Devleti'nde Hüseyinzade Ali'nin Türkçülük ve Turancılık fikrinden en çok etkilenen kişi Ziya Gökalp'tir. Ziya Gökalp, Hüseyinzade Ali'yi fikir babası olarak kabul eder. "Türkleşmek, İslamlaşmak ve Muasırlaşmak" isminde bir eser telif ederek Hüseyinzade Ali'nin fikirlerini sistemleştirmiştir. (Alaattin Uca, "Ziya Gökalp ve Ona Türkçülüğü Aşılayan Adam: Hüseyinzade Ali Bey", Türk Tarihi ve Kültür Araştırmaları, 10 Kasım 2012, pdf)

Türkçülük akımının en güçlü savunucusu Hüseyinzade Ali'dir. Turan hakkındaki şiiriyle Osmanlı ve Türk Dünyasındaki şairleri ve düşünürleri derinden etkilemiştir. Esas mesleği Cildiye mütehassısı olmasına rağmen, kalemini ve sanatını Türkçülüğün ve Turancılığın

yayımları için kullanmıştır.

Hüseyinzade Ali'nin Turan Şiiri

...
Sizler ey kavmi Macar, bizlere ihvan
Eodadımızın müşterek menşei Turan
Bir dindeyiz, hepimiz Hakperestan
Mümkün mü ayırın bizi İncil ile Kur'an?
Cengizleri titretti şu afak-ı seraser
Timurları hükmetti Şehinşahlara yekser
Fatihler geçti bütün kişver-, kayser... (Uca, a.g.m.)

Vahit Türk, Hüseyinzade Ali beyin Bakü'de çıkmış olduğu Hayat ve Füyuzat dergilerini şöyle değerlendirdi: "Gaspıralı İsmail Bey'in "Dilde, Fikirde, İşte Birlik" Baş sözüyle yayımlamağı başardığı Tercüman Gazetesi'nin yanında Ali Bey'in çıkardığı Hayat Gazetesi ve Füyuzat dergisi, Saint Petesburg'ta Abdürreşit İbrahim tarafından çıkarılan "Ülfet" Pantürkizm fikrini yaymakta idi.

Gerçek anlamda Türkçe yayın organı olarak Bahçesaray'da yayımlanan Tercüman, Gazire'de Türk, Orenburg'ta çıkan Vakıf gazeteleri ve Bakü'de yayımlanan Hayat Gazetesi ve Füyuzat dergisi kabul ediliyordu.

32 sayı çıkabilen Füyuzat, Azerbaycan kültür ve edebiyat hayatında çok etkili olmuştur. Bu etki sanat ve edebiyat alanında olduğu gibi Türkçülük alanında da görüldü. Hatta bu alandaki etkisi diğerlerine göre daha derin olur. Bütün bu çalışmalar çağın gereklerine uygun olarak aydınlar arasında soya ve millî kültüre dayalı bir Türk milliyeti anlayışının canlanıp güçlenmesine sebep oldu. 19. yy. da başlayan Türkçülük araştırmaları, Türkçe sözlüklerin ve dil bilgisi kitaplarının yazılması, dünyadaki Türkçülük bilimi araştırmalarının Türk aydınları tarafından da izlenmesi ve Türkçüye çevrilmeyle başlanması, Osmanlı aydınlarının da Türkiye dışındaki Türk varlığından haberdar olmaya başlamaları; Türk yurtlarından özellikle, Kırım, Kazan ve Azerbaycan'dan gelen öncü aydınların faaliyetleri ve etkileri Türkçülük düşüncesi doğmaya ve geniş kitleleri etkisi altına almaya başladı. (Türk, a.g.m.)

Ressamlığı

Hüseyinzade Ali Bey, doktorluk mesleği yanında aynı zamanda iyi bir ressamdır da. 1897'de Türk Yunan Savaşında cepheye tabip yüzbaşı olarak görev almış, cepheye Türk askerlerinin resmini yapmıştır.

Mehdiya Terlan, "Çalışan Azerbaycanlı Ressamların Yaratıcılığı" adlı makalesinde Prof. Dr. Ali Turan'ın resimde Türk birliğini yansı-

277

YeniGün

Sahin Hafızası

ması hakkında şunları söylemektedir: "Türkiye'de Prof. Dr. Hüseyinzade Ali Turan adı ile Azerbaycan'da ise Ali Bey Hüseyinzade olarak bilinen bu büyük şahsiyet Azerbaycan bayrağının her üç renginin ressamıdır. Millî Azerbaycan damgasındaki boya sembolü de onun, "Türkleşmek- İslamlaşmak-Muasırlaşmak" formülündeki renkle ifadesinden başka bir şey değildir. Şüphesiz konu sadece boyadan ve tuvalden ibaret değil, konu aynı zamanda temelde, demir köktedir. Ali Bey sadece Azerbaycan'da değil bütün Türklük çağında kavim, kendini idrak etmenin istiklal düşüncesinin yalnız ressamı değil, aynı zamanda mimarıdır. Hiç şüphe yoktur ki bu anlamda sadece Mehmet Emin Resulzade ve Neriman Nerimanov değil, aynı zamanda Ziya Gökalp ve Mustafa Kemal Atatürk'te Ali Bey Hüseyinzade'de başlar..." (web.archive.org, pdf, s.4 vd.)

Sonuç

Hüseyinzade Ali Bey, Türk milletine kendini hatırlatan, varlığını ve sesini dünyaya duyuran, bütün Türk devletlerinin bağımsızlığını ve nihai noktada Turan Devletleri teşkilatının kurulmasını arzu etmiştir. Bu uğurda kalemini ve fırçasını Türkçülüğün emrine vermekten çekinmemiştir. Onun, Türkleşmek, İslamlaşmak ve Muasırlaşmak parolası

Azerbaycan'ın bayrağına sembol olmuştur. Yazılarında Salyani imzasının yanında Turani imzasını da kullanması onun Türkçülük ve Turancılık fikrine ne kadar önem verdiğini gösterir.

Hüseyinzade Ali Turan'ın Atatürk'ün vefatı üzerine, onun için yazdığı bir şiirden bir parçayı buraya almazsam her iki büyüğümüze de saygısızlık etmiş olurum.

Bitmez sayıp dökmekle!

Her işi aynı destan!

Bulamazsın tarihte

Onun gibi kahraman!

Yükselir fikr-i ülkü,

Coşturur kalbi inan!

Severiz Atatürk'ü:

O'dur bizi kurtaran!

Gönüller ülkesidir,

Ülkeler imgesidir,

Saygıyla eğilir

Naaşı öntünde cihan!

Türkiye'de Türk aydınlarının millî şura kavuşmalarına öncülük eden ve 17 Mart 1940'ta İstanbul'da hayata veda eden Hüseyinzade Ali Turan'ı rahmet ve saygıyla anıyorum. Mekânı cennet olsun.

MESNEVİ'NİN GÖLGESİNDE

AHMET SEVGİ

دوست را مزار از ما و منت تا نکردد دوست خصم و دشمن

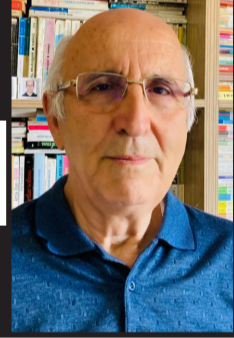
"Ben, biz" diye varlığa düşerek dostu incitme ki dost sana düşman olmasın.
(Hz. Mevlânâ)

ŞEYTANIN HUYU
"Ben ben" diye diye şeytanın huyuna bürünürsün
Dost düşman, düşman dost olur; sen hak yolda görünürsün.
13 Ağustos 2025
(Ahmet Sevgi)

278

YeniGün

Sahin Hafızası

RAMİZ ARDA'NIN GÖZÜYLE BAZI KİŞİLER VE OLAYLAR**MUSTAFA ÖZCAN****Giriş**

Ramiz Arda, hayatında tanıdığı bazı şahsiyetleri zaman zaman anlatmıştır. Bunları bize onun kalemiyle tanıtmış olmaktadır. Dolayısıyla bu insanlar rastgele seçilmiş kişiler değildir. Hepsini kendi alanında başarılı olmuşlardır. Hatta topluma örnek olabilecek niteliklere sahiptirler.

Ramiz Arda'nın üzerinde durduğu kişiler, sıradan insanlar değildir. Çünkü bazıları Konya kültürünün, eğitim ve öğretim sahasının yakından tanıdığı kimselerdir. Hele içlerinde biri var ki ömrü Konya'yı, Hazreti Mevlâna'yı anlatmakla geçmiştir. Pek çok kitabı vardır. Gazetelerde yüzlerce yazısına rastlırsınız. Buradaki başarısı, onu daha üst makamlarda görev almasına sebep olmuştur. Sözümleri ettiğimiz insan, rahmetli Mehmet Önder'dir.

Birtakım olaylar da insanların belleğinde çakılıp kalır. Ancak üzerinden zaman geçtikçe, olay ya da olayın kahramanları gözünüzde daha da büyür. Başka işlere ilham kaynağı olur yahut olmalıdır. Ramiz Arda'nın anlattığı pek çok olay vardır. Biz bunlardan yerimizin darlığı yüzünden sadece birkaçını alabildik. Olayların ikisi Konya'da geçmektedir. Şimdi yazının gözüyle, kişilerin ve olayların nasıl değerlendirildiğini anlatmaya çalışalım.

Basın Mensubu Arkadaşlarından Birkaçı

Bunlardan birisi Celâleddin Kışmır'dır. Kışmır'ın İngiltere'ye gönderildiğini biliyoruz. Onu İngiltere'ye uğurlarken içinde acı bir burkulma vardır. Oysa dış memleketlere gitmek, bilinmeyen bir dünyayı görmek ve orada bir müddet yaşamak birçokları için tatlı bir hayaldir.

Fakat Celâleddin Kışmır, Konya'dan sanki gönülsüzce ayrılmıştır. Birisi "Gitme Celâl!" dese, hemen geri dönüverecek gibidir. Sanki "Ben kim, İngiltere kim bu yaşta sonra, neme lazım canım, bana benim Konya'm yeter, artar bile!" sözlerine hak verececek bir ruh halindedir. Celâleddin Kışmır, aynı zamanda Yeni Konya'nın yazandır. Dolayısıyla onun yazısı ulaşmaz, yeri boş kalır. Genel başlığı "Kamca Karancca" olan o köşeye Ramiz Arda, kendi yazısını koyar. Ramiz Arda'nın yazısının başlığı

"Fantezi"dir. Bu yazı Celâleddin Kışmır'ın köşesinde ilk defa yayımlanır ve bu durum bir yıl kadar sürer. Sonunda bir yıldan beri işgal ettiği yerini iade eder. Çünkü Celâleddin Kışmır, sisli İngiltere'den ayrılmış, bol güneşli, ışıklı Konya'ya gelmiştir. Ramiz Arda ona şöyle seslenir: "Haydi artık yazılana başla ve Yeni Konya'nın kuruluşundan beri oturduğun yerine buyur". Ayrıca yazısına şu çok zarif bir ifadeyi de ekler: "Yarınki yazımı ilk önce ben okuyacağım."¹ Ramiz Arda, "ticarette, sanayide, bilgede, turizmde geri ve anlayışsız olabilir ama asker ocağı dendi mi iş değişirdi. Ona göre asker ocağına hiç kimse bizim kadar koşu koşu gitmez. Bu, millet olarak bizim üstünlüğümüzüzdür" demektedir.

Kimi köylerde askere giden gençler davul ve zurna ile uğurlanırlar, köy meydanında kadınlar erkekleri uğurlama töreni yaparlar. Ramiz Arda, dedelerimizin asker ocağına gidişlerini hatırlar ve son yirmi otuz yıldan beri askere gidişler bir matem değil, bir düğün havasına büründüğünü söyler.

Yeni Konya ailesinden/sahiplerinden Ünal Gücüyener de askere gider. **Yeni Konya**'nın efendi yazı işleri müdürü ve "Süzgeç" in zarif yazarı, arkadaşlarının, dostlarının onun adına düzenledikleri bir yemekli toplantı sabahında Manisa'ya doğru uğurlanırlar. Şeker Fabrikası'nda tertiplenen yemekli toplantıda Ünal'a birlikte. Onun duygularını anlamaya çalışan Ramiz Arda, "her gurbet bir vuslatla, her hüznün bir neşe ile yan yanadır" deyip sağlıkla gidip sağlıkla dönme temennisinde bulunur.²

Öğretmenlik mesleği insanı çok yıpratır. Bilindiği gibi öğretmenlik zor bir meslektir. Çünkü insanla uğraşmaktadır. Evet, sadece insanla: O insan ki başlı başına bir bilinmezdir. İşte İhsan Baykal, bu mesleği en iyi yapanlardan birisidir. Hem eğitmiş ve öğretmiştir hem de yazarak yararlı olmaya çalışmıştır.

279

YeniGün

Sahin Hafızası

Arda, onun bütün anılarını, deneyimlerini koyduğu **Yaşantılar ve Eğitim: Bir Öğretmenin Anıları** adlı kitabını zevkle okumuştur. İçinde kendisinin de tanıdığı insanlar vardır. Onlarla ilgili anılar yeniden gözünüzün önünde canlanmıştır. Ramiz Arda, onun şahsında çevresine ışık saçan saça tükenen insanları selamlamıştır yazısının sonunda.³

Ölenlerin Ardından

"Dolu Dolu Giden Tabut" başlıklı yazısında Şeref Kışmır'den bahsedilmektedir. Yazının adından belli: Öğretmen Şeref Kışmır vefat etmiştir. Yeni Konya yazarlarından, kütüphaneci Celâleddin Kışmır'ın de kardeşidir. Ramiz Arda'ya göre ölmek herkesin kaderidir. Az veya çok yaşa, yolun sonu ölüme çıkmaktadır. Ama aslan bu dünyada olumlu bir iz bırakmaktadır. Şeref Kışmır, bu izi topluma, fazlasıyla ve çıkmayacak bir surette bırakanlardandır. Toplumun onun için verdiği hüküm şudur: "İyi insan." En temiz, en an-duru, en doğru hüküm budur. Şeref Kışmır, efendi, insan sever bir kişidir. Ömrünü memleketi için harcamıştır. Onun memleket, yurt, yurttaş sevgisi yanında bir de canı kadar sevdiği öğrencileri vardır: Zira onun dünyası bundan ibarettir. Geri kalan her türlü kaygı, ikinci derecede kaygılardır. Geçim sıkıntılarını, günlük tasalar, Şeref Kışmır'ın gözünde önemsizdir. Ramiz Arda şöyle demektedir: "Oysa Şeref, yanlılar düşünen, yanlılar hazırlamak için çırpınan insandı". Hatta daha özlü bir ifade ile şöyle anlatır Şeref Kışmır'ı: "Onun tabutunun arkasından gidenler ne yollara sığabildi ne kabristana!"⁴

Öğretmen İbrahim Atalay üç dört yıl önce emekliliğe ayrılmıştır. Vücutu bütünüyle yorgun düşmüştür. Kırk yıldan fazla meslekte kalan bir öğretmendir. "Oh, dinleneyim şöyle biraz" demiş ama dinlenme fırsatı bulamamıştır. Şimdi ise hastadır. Ramiz Arda'ya göre böyle uzun süreli çalışma sonunda insanoğlunun eğer üç beş gün ömrü kalmışsa ve bu öğretmene, ömrünü ya hastane köşelerinde ya doktor kapılarında ya da ilaç şişelerinin etiketlerini okuya okuya tüketir.

Arda'nın söylediğine göre, İbrahim Atalay da Ankara'da bir hastane dönüsünde evine girer girmez tükenmiştir. Bir bakıma Ramiz Arda'nın öteden beri tekrarladığı görüşü doğrulanmıştır. O şöyle demektedir: "Demedim mi size ben: Biz ya hastanede ölüyoruz ya da hasta-

ne yolunda. Ölümlerin şekli bile değişiktir bizim için."

Onun gözünde İbrahim Atalay, en zor şartlar altında görevini yapmış, eski alışkanlıklarını, geriye doğru çeken kuvvetlerin büyük inatçılığına rağmen, başarıya ulaşmış bir nesil temsil etmektedir. Ve maalesef bu nesil, artık gittikçe sayıca azalmaktadır. O nesil ki, İstiklal Savaşı'na girmiş, savaş sonrası Türkiye'sinin giriştiği büyük ve köklü devrimlerini omuzlarında taşımıştır.

O nesil ki, yeni Türk alfabesini öğretmek için gittiği köyde, "gâvurca yazıyı öğretecek muallim gelmiş!" fısıltısıyla karşılaşmıştır. O nesil ki, Atatürk'ün "Baş Muallimliği" altında Millet Mekteplerinde öğle paydoslarında kadınlara, geceleri de yetişkin erkeklerle yorulmadan Türk yazısını öğretmiş, başka devrimlerin de öncüsü, taşıyıcısı olmuştur. Ramiz Arda, onun sırasını savdığını düşünür. Elbette üzülür ama asil üzüntüsü, kendisi gibi kırk beş yıllık hizmetinde başını sokacak bir evi bile olmamasıdır. Evi olmadığı gibi Konya'dan çok uzaklarda Ankara'da bir hastane yolunda vefat etmiştir. Bu durum, Ramiz Arda'ya çok kötü etkilemiş, onu ve neslini yazısında birlikte değerlendirmiştir.⁵

Ramiz Arda, Mehmet Varinli'nin vefatını duyduğu zaman, inanamamıştır. Mehmet Varinli, eski valilerdendir. Son görevi Danıştay üyeliğidir. Gazetelerde evinde kalp yetersizliğinden öldüğü bildirilmiştir. Ramiz Arda, Mehmet Varinli'yi Karapınar'da öğretmenlik yaparken tanımıştır. 1943 yılında orada kaymakamdır. Ortadan daha kısaca boylu gayet güzel giyinen tabir caizse minyon tipli, altın çerçeveli gözlük kullanan bütün davranışlarıyla "efendilerin efendisi bir idarecidir."

Mehmet Varinli, belki lüzumundan fazla ciddi birisidir. Ama herkes onun ciddiyeti ile idareciliğini pek güzel bağdaştırdığı kanısındadır. Küçük kusurları affedicidir. Ancak bu kusurlar bir daha tekrarlanmamalıdır. Ramiz Arda, şu sözü bizzat ondan duymuştur: "Dünyada en büyük zevkim namuslu, dürüst çalışkan memurlarla bir arada çalışmaktır." Bu temennisi, onun memleketçi tavırının güzel bir ifadesi olmalıdır. Arda, onu şu sözlerle uğurlamıştır: "İnsandı, millette, memleketine hayrandı. Bu memleket insanın iyi yaşaması için canını verirdi, kalbini de... Ve belki her fırsatta memleketine, memleketinin insanına verilen kalbi,

³ "İhsan Baykal", Yeni Konya, Sayı: 6571, 30 Nisan 1966, s.2

⁴ "Dolu Dolu Giden Tabut", Yeni Konya, Sayı: 6668-296, 22 Ocak 1968, s.3

⁵ "İbrahim Atalay", Yeni Konya, Sayı: 6668/229, 17 Temmuz 1967, s.2

280

¹ "Yerine Buyur", Yeni Konya, Sayı: 5052, 15 Ekim 1963, s.2

² "Ünal", Yeni Konya, Sayı: 5009, 1 Eylül 1963, s.2

279

Yenigün

Sohbet
Hafızası

kendisine yetmez oldu, onu aramızdan almaya sebep oldu"⁶

Selçuk Es'e Neden Teşekkür Etti?

Selçuk Es, Ramiz Arda'nın önem verdiği, çalışmalarını takdir ettiği bir arkadaşdır. Bilindiği üzere Konya folkloru üzerinde verimli ve olgun çalışmalar vardır Es'in. Hazırladığı Konya Yemekleri adını taşıyan kitabı da son derece önemlidir. Gerçi kitap hacimli değildir. Ama tarifi yapılan yemekler, sadece Konya'ya özgüdür. Yazar, Konya'ya özgü olmayan bir sürü yemek çeşidini yazarak, kitabın hacmini gereksiz yere çoğaltmamıştır.

Ramiz Arda'ya göre Selçuk Es, zengin bir kitaplığı ve bol arşivlere sahiptir. Konya folkloru ile ilgili çalışmaların mahalli gazetelerde dikkat ve özenle yayımlanmaktadır. Dolayısıyla bu inceleme ve araştırmaların kitaplaşması okurun işini kolaylaştırır.

Selçuk Es'in **Konya Yemekleri** eserinin yanında hakikaten büyük emek mahsulü bir de **Konya'da Yatan Peygamberler ve Evliyalar** adlı kitabı vardır. Bu eser, Konya'nın mazarlarına ışık tutmaktadır. Ramiz Arda, "ellerinde imkânlar, ilimde güçleri olan gençlere" çalışmalarında "Selçuk Es'i örnek almalın, onun gibi Konya'nın unutulmuş hazinelerini gün ışığına çıkarmalarını tavsiye eder"⁷.

Ramiz Arda'ya göre tarihimizin büyük olaylarını kaleme almış ama bunun dışındakileri ihmal etmişiz. Bu fikrine örnek olan yazı, "Selçuk Es'e Teşekkürler" başlığını taşımaktadır. Çünkü İbrahim Hakkı Konyalı'nın yazdığı **Konya Tarihi'ni** kanstırırken aradığı bir konuyu bulamadığını söylemektedir. Bu konu şudur: Alaeddin Tepesi'ndeki saat kulesinin akabeti. Rahmetli Konyalı bu konuda fikrini açıklamıştır. Ona göre Konya Valisi Burdurlu Ahmet Paşa zamanında, mescidin üstüne bir saat kulesi eklenmiştir ve "Mabet, Ferit Paşa, Su Deposu'nun batı cənubunda yer alıyordu. Son zamanlarda üstüne, sesini bir buçuk, iki saat uzaklara kadar götürebilen bir çalar saat konmuştu. İstiklal Savaşı sırasında bir takdirdsizliğin kurbanı olarak yaktırılmıştır". Ramiz Arda, bu takdirdsizlik kelimesinin geniş ve değişik bir anlamı olabileceğinden hareketle bu saat kulesinin neden yaktırıldığını araştırmaya başlamış ve yeterli bilgiye ulaşamayınca Selçuk Es'e başvurmuştur. Arda, Selçuk Es'in verdiği şu aydınlatıcı bilgiyi yazısına geçirmiştir:

⁶ "Mehmet Varinli", Yeni Konya, Sayı: 6668-347, 28 Mart 1968, s.3

⁷ "Konya Yemekleri", Yeni Konya, Sayı:6452, 22 Ekim 1965, s.2

⁸ "Yeni Konya", Sayı: 9540, 15 Haziran 1973, s.2

⁹ "İki Selâm", Yeni Konya, Sayı:4784, 30 Aralık 1973, s.2

"Mütarekenin acılarıyla, pişmanlıklara dolu kara günlerinde memleketteki azınlıklar işi tümden azatmışlar, galip devletlerin desteklerine güvenerek Türklüğün onurunu incitecek teşebbüslere girişmişler. Bu arada da saat kulesinin çok öncelerde kilise olduğunu ileri sürüp burasının mescitlik hüviyetini silerek yeni baştan kilise haline getirmeye yeltenmişler.

O günlerin Konya'sında milletinin kendisi kadar tarihini de sevenler kara kara düşünmeye başlamışlar: Burasının kilise haline getirilmesini nasıl önleyebiliriz? Sonunda durumu o zamanlar Konya'da görevli bulunan Fahreddin Paşa'ya açmışlar. Paşa, kolay, demis ve gecenin birinde saat kulesinin temellerine yerleştirdiği dört tahrir kalıbı ile bu tarihi eseri uçurmuş."

Bu açıklamasının ardından Ramiz Arda, kitaplaşmayan dağınık yazıların unutulmaya mahkûm olduğunu ve kendisi için değer taşıyan bu ve buna benzer tarihleşmiş olayları anlatan yazıların derlenip toparlanıp kitap haline getirilmesi gerektiğini hatırlatmakta ve "Bizim kuşak da ortarlardan çekildikten sonra acı-tatlı çok olay karanlıkta kalacak gibime geliyor" demektedir⁸.

Gurbetteki İki Arkadaşın Anmak

"İki Selâm" başlıklı yazısında hem Mehmet Önder'i hem de Celâleddin Kışmır'ı anmaktadır. Her ikisini de özlediği anlaşılan yazının bu iki muharririn yurt dışında oluşundan kaynaklanmaktadır. Aslında Mehmet Önder de Celâleddin Kışmır de iyi iki arkadaşdır. Önder Paris'te, Celâleddin Kışmır de Londra'dadır. Ramiz Arda'ya göre Mehmet Önder, Paris'te daha iyi bir ortamdır. Celâleddin Kışmır ise çekingen mizacından dolayı kabuğuna çekilmiş bir yönü vardır. Daha doğrusu Konya'yı şimdiden özlediği kanaatindedir. Çünkü ömrünü Konya'da geçirmiş, ışık dolu şehrin gönülleri açan ferahlığında, Konya'nın folklorundan, acı tatlı hatıralarından az mı bahsetmiştir yazılarında. Ramiz Arda, onun on binlere yaklaşan yazılarının hepsinde bu şehrin bir derdini, bir yönünü anlatıldığını belirtmektedir.

Arda, Celâleddin Kışmır'ı aslında özlemiştir. Dönüşüne aylar kaldığını belirtmektedir. Bu da normaldir. Zira **Yeni Konya'nın** idarehanesinde birlikte yemek yemişler, Celâleddin Kışmır, birçok yazısını burada kaleme almıştır. Yazısının amacı da ondaki vatan özlemini taşı olsun dindirmekdir.⁹

281

Yenigün

Sohbet
Hafızası

Ramiz Arda, "Celâl" başlıklı yazısına şöyle başlar: "Yazara göre çalışmak isteyen için yenilme-yecek zorluk, aşılmayacak engel yoktur. Yeter ki işi külfet değil, vazife olsun; ona vazife aşk ve hevesiyle el atılmış olsun."

Bu ana fikri yazısında geliştirir. Çiftehan Kaplıcalarının bulunduğu yeri tarif eder. Havası, manzarası, yolu ve diğer imkânlarını anlatır. Ama burada kitap hemen hemen hiç yoktur. Niçde'ye bağlıdır ama oradaki umumi kitaplıktan yararlanamaz. Burada aklına Celâleddin Kışmır gibi bir kütüphaneci gelir. Niçde'deki Kütüphane Müdürü'nden, Celâleddin Kışmır'ın Konya'da yaptığını onca birini yapmasını ister. En azından burada bir okuma odası açamaz mı diye sorar. Daha sonra da genellemen yaparak, çalışan, çalışmaktan zevk alan, işini genişletebilen, en azından da olsa yaratıcı olabilen insanlara ihtiyaç bulunduğunu belirir. Ve Celâleddin Kışmır'e seslenerek şöyle der: "Ya sen ya senin benzerlerin neredesiniz Allah aşkına?"¹⁰

İstanbul'da Konya Yüksek Tahsil Talebe Cemiyeti Başkanı İhsan Hınçer'dir. Yanında değerli öğretmen Namık Ayas olduğu halde Konya'ya gelir. (Namık Ayas, o zamanlar İstanbul'da (1962) de öğretmen olarak bulunmaktadır. Her ikisi de Ramiz Arda'ya (**Yeni Konya**'ya) gelmişlerdir. Bir hayli kurnaz, küskün, üzgündürler. Bunun başlıca sebebi, İstanbul'da mahrumiyetler içinde kıvrılan öğrenci yurduna karşı, Konya'nın, Konyalının takındığı kayıtsızlıktır. Sanki bu yurt iyice unutulmuştur.

Ancak Konya Valisi, Belediye Başkan Yardımcısı, onlara beklediklerinden daha iyi ilgi göstermişler, yardım vaadinde bulunmuşlardır. Tek sevinçleri budur. Ramiz Arda da İhsan Hınçer'in çabalarnı takdir etmekte, vilayetin, belediyenin, bu şehrin diğer varlıklarının ve özellikle vaktiyle o yuvadan yararlananların bu duruma kayıtsız kalmamalarını istemekte, onlara yardım elini uzatmaları gerektiğini hatırlatmaktadır¹¹.

Erzincanlı Anılar

Ramiz Arda'nın yakından tanıma şerefine erdiği kişilerden birisi de Kâzım Orbay'dır. 1937 yazındadır. Erzincan'ın eski Ziraat okulunda eğitimden kursu açılmıştır. On sekiz öğretici ve bir hayli idari personel ile 90 adayı yetiştirmeye çalışılır. Bunaltıcı sıcak yüzünden dersler ağaç altında yapılır, dersliklerde değil. Öğrenciler

gruplara ayrılmıştır. Tunceli grubu, öteki on gruptan yetişme yönünden daha ileri durumdur. Bunun için bu grup okulun giriş kapısının yanındaki akasyaların koyu gölgeliğini mesken tutmuştur. O günlerin Erzincan milletvekilleri, valisi ve daha başka ziyaretçiler okula gelince önce Tunceli grubu ile karşılaşılır. Başka grupları ziyaret etmek istemeyenler bununla yetinirler. Ve tabii ki okuldan memnun olarak ayrılırlar.

Kazım Orbay, o zamanlar merkezi Erzincan'da bulunan 3. Ordu'nun komutanıdır. Zarif yapı, çok kibar bir insandır. İnce uzun boyu, çok temiz giyinişi, ince altın çerçevesi gözlüğü bir kat daha onu zarifleştirir. Gösterişi ve alayışı sevmeyiz. Okula bir gölge gibi girer, her zaman kapı yanındaki Tunceli grubu arasına karışır, öğretmenin dersini dinler. Bir gün böyle sessizce gelmiş, coğrafya dersine katılmıştır. Bir ara Paşa, bir öğrenciyi "Kıbrıs adası kimin yavrum?" diye sorar. Öğrenci Suriye'nin der deme, Paşa, düzeltir. "Yok, evlâdım, İngiltere'nin" dediikten sonra şu sözleri ekler: "Çok Türk kardeşimiz var orada"

Ramiz Arda'ya göre, bunları söyleyen Paşa'nın gözleri buğulanmış, dolu dolu olmuştur.¹² Yazar, Erzincan'da görev yaparken, bir vesile ile Erzincanlı Şerif ile tanışır. O sıralarda Erzincanlı Şerif'in plakları çok meşhurdur. O zamana kadar kendisini sadece adından tanımaktadır. Konuşmuşluğu hiç yoktur. O gün "Sesimle sizi sıkmazsam bir türkü söyleyeyim" der ve "Keklik gibi kanadımı süzmedim /Murad alıp doya doya gezmedim" i söyler. Bu, bestesi de güftesi de kendisinin olan türküdür ve o günlerin plaklarına geçmiştir. Bundan başka o günlerde moda olan başka türküleri de okumuştur. Her ikisinin de gözleri dolmuştur, Ortalık kararmaya yüz tutuncaya kadar muhabbet ederler. Daha sonra Ramiz Arda'ya "Siz benim Erzincanlı Şerif olduğumu da biliyorsunuz" der. Arda onu bir daha hiç görmemiştir. Sadece genç yaşta vefat ettiğini duymuştur. Daha sonraki yıllarda, "Erzincanlı Şerif'in herhangi bir türküsünü duysa ağıladığını söylemektedir.¹³ Arda'nın belirttiğine göre, türkülerimizin tümden acılar, hasretler, yaşlar üzerine kuruludur. Bunun sebebi, Anadolu'da yaşamış olmamızdır. Çünkü Anadolu'da "Ohhh! diyebileceğimiz bir gün, bir dönem olmamıştır. Birinci sebep savaşlardır, ikincisi ise Anadolu'nun unutul-

¹⁰ "Yeni Konya", Sayı: 4685, 21 Eylül 1962, s.2

¹¹ "İhsan Dedi ki", Yeni Konya, Sayı: 4673, 9 Eylül 1962, s.2

¹² "Kâzım Orbay", Yeni Konya, Sayı: 5379, 21 Eylül 1964, s.2

¹³ "Yalnız Adam I, II, Yeni Konya, Sayı:5207-5208, 1-2 Nisan 1964, s.2

282

Yenigün

Sohbet
Hafızası

muşluğu, yüzüstü bırakılmışlığıdır. Anadolu insanını rahat ettirememişlerdir. Bir yandan dış düşmanlar, bir yandan içteki kemiriciler onun hayatlarını tedirgin etmiştir. Şen, şakrak bir türkü ağzlarından çıkmamıştır. Bütün türkülerimiz, yetimliklerden, öksüzlüklerden, ayrılıklardan, hasretten bahsetmektedir. Doğanın zor şartları da bunu beslemiştir. Ve bize kadar bütün acılıklarıyla uzanıp gelmişlerdir.¹⁴

İşte Ankara Radyosu 5 Ocak akşamı (1967) büyük sanat adamı Muzaffer Sansözzen için bir anma programı yapar. Onun o boğuk sesini duyunca bir tuhaf olur. İçi burkulur. Bu ses, kubbeye kalan bir hoş sedadır. Daha sonra uzun uzun düşünür ve şunları yazar:

"Rahmetli Muzaffer Sansözzen, ayranın önünden sadece gelip geçmekle yetinmedi; dokundu ona ve iz bıraktı kendi cümünce. Bir insan ki, bir ömür boyunca bir emel peşinde koşar, sonra onu kendinden öteye aktarırsa elbet yüzüne hoş gelip hoş gitmemiş sayılır.

Muzaffer bir ömür harcadı, unutulmaya yüz tutmuş bir tarafımızı su yüzüne çıkarmak için. Çıkarı. Yıllarca, şehir, kent kent, köy köy bir baştan öteki başa Anadolu'yu adım adım gezdi, kanş kanş gördü. Ses aradı, nağme aradı: Bu milletin sesini, bu memleketin nağmesini. Ve buldu. Topladı sonra. Yekün umulmazın üstündeydi. On binlerce türkü. Hepsi bu memleketin malı. Yokluk, yoksulluk, gariplik, küskünlük, ümitsizlik tüten dile gelmişlik.

Muzaffer Sansözzen ne bir dâhi idi ne de üstün insan. Böyle bir iddiası da yoktu zaten. O bir mucit de değildi. Ama bir idealisti. İnandığı bir dava vardı. Bunun peşine düştü, bir ömür tüketti. Ve kendisinin yerine hepimiz konuşabildi: -İşte bizim türkülerimiz. . .

Muzaffer Sansözzen kaybetmek üzere olduğumuz bir ulu tarafımızı buldu, ortaya serdi ve sonunda: "-İşte biz" diyebildi. Mekânı cennet olsun."¹⁵

Bu olaylardan ders çıkarmalıyız

Ramiz Arda'nın yazılan arasında olayları anlatanlar da son derece önemlidir. Bunlar bize ilham verecek mahiyettedir. Örnek alınacak yazı ve olaylardır. İşte bir örneği: "Taşkentli'ye Saygı" yazısı.

Saraylarda uzun yıllar kaldığı, sevdiği, saydığı Taşkentliler, kasabaları için hayırlı bir işe girişirler: Kitaplık kurmaya çalışırlar. Taşkentli, gençlikle yaşlılarla, yaz mevsimini memleketin birçok yerinde alın teriyle çalışarak geçirir. Ken-

di idaresine yetecek kadar bir kazançla evine, kasabasına döner.

Öte yandan kış burada uzun geçer. İnsana bitmek tükenmez gibi gelir. Taşkentli artık bu kış mevsimini okuyarak, kendini kitaplara kapatarak geçirmek ister. Bu olay, Ramiz Arda'yı çok sevindirir. Sadece Taşkentliye değil, bütün köylerine bu kitap okuma zevkinin yayılmasını temenni eder. Bu arada şöyle bir tespitte bulunur:

Ona göre Konya ili içinde elektriğe kavuşan ilk bucak merkezi Taşkent'tir. Bu, Taşkentlilerin çok varlığı ve gösterişe düşkün olduklarını göstermez. Aksine medeni bir insan gibi yaşayabilmenin gayretini göstermişler, en azından beş sene elinden gelen her çareye başvurarak, her imkânsızlığı yenmesini bilmişlerdir. 1949 yılında bu güzel kasabanın her yanı ışık olmuştur. Ayrıca ortaokula kavuşması da büyük bir çabanın mahsulüdür. O sıralarda Taşkent'te görev yapan yazar, buna bizzat tanık olmuştur. Taşkentli, ortaokul için el ele vermiş, kerestesini, taşıını hazırlamış, bazen gece yarılanna kadar çalışmak zorunda kalmıştır. Taşkentli, bunlardan sonra su davasını da halletmiştir. Dolayısıyla sıra kitaplığa gelmiştir. Ramiz Arda yazısını şöyle bitirir:

"Ve işte şimdi de kitaplık. Elbet bu gayretle birbirini kolayacaktır. Elektrikle memleketi nura boğ, ortaokulunu aç, suyunu getir. Artık kitaplık değil, kitaplıklar hakkındır senin, anneninkin ak sütti gibi hakkın."¹⁶

Ramiz Arda, **Yeni Konya** Yazı İşleri'ndedir. Elinde bir kâğıtla bir ziyaretçi gelir. Elindeki pembe kâğıda yazılmış, okunaklı bir yazı vardır. Adam kâğıdı verdikten sonra çıkıp gider. Neşriyat işlerine bakan görevli kâğıdı okur ve "İşte idare âmiri dediğin böyle olur" der. Daha sonra burada anlatılanları müthiş bir haber olduğu kanaatine varırlar. Olay şudur:

Yunak ilçesinde bir Belediye Bahçesi vardır. Buraya epeyce zamandır emek verilerek birçok ağaç dikilir. Ağaçlar korunacak çağdadır. Fakat etrafında bir ihata duvarı yoktur. Bu yüzden bakımı zor olur, hayvanlar tarafından kemirilir bu nazenin fidanlar. Belediye bütçesi de buraya bir ihata duvarı yapılacak güçte değildir.

Bayramın dördüncü günü halk uyulanından uyandırdığı zaman, burada alışılmamış bir manzara ile karşılaşılır. İlçe kaymakamı elinde bir kazma, toprak kazır, şube reisi taş taşır, veteriner hekimini, milli eğitim mensupları kimi taş

283

Yenigün

Sohbet
Hafızası

duvar örür, kimi bu duvar örtücülere ameleler gibi hizmet eder.

Halk, bu gösterişten uzak ve ulvi manzarayı görünce, bir müddet hayranlık içinde seyrederek, sonra rüyadan uyanır gibi evlere gidilir, kazmayı, küreği, el arabasını kapan gelir. Kimisi traktörü, kimisi kamyonunu alarak bu önderlere yardıma başlar. Bir buçuk metre yükseklik ve 350 metre uzunluğunda bir ihata duvarının inşası bitirilir. Duvar, bahçeyi bir inci gerdanlık ve bir altın zincir gibi kuşatmıştır. Bu haberin doğru olup olmadığı telefonla bizzat kaymakamdan sorulmuş ve kaymakamın cevabı şöyle olmuştur: "Mühim bir şey değil, efendim. (...) Emin olunuz, pek önemli değil, hele gazeteye girerse daha iyi olur."¹⁷

Ramiz Arda, 1963 yılında Türk Dil Kurultayına katılmış bir üyedir. Kurultayın ikinci gününde, daha büyük bir kalabalık göze çarpar. İlk gün yetişemeyenler gelmiştir. Fakat bu durum sonucu değişiriz. Çünkü ilk gün çoğunluk bulunamadığından açılmayan kurultay, ertesi gün, mevcut üyelerle açılmıştır. Nizamname böyledir.

Türk Dil Kurumunun eski başkanı Prof. Tahsin Banguoğlu açılış konuşmasını yapar. Yeni başkanlık divanı seçilir. Verilen bir önerenin kabulü üzerine kongre başkanlık divanı, Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun reisliğinde kurulur. Yeni Başkan X. Dil Kurultayına gelen tebrik mesajlarını okutur. Memleketin içinden, dışından, birçok bilim kuruluşlarından tebrik telgrafları gelmiştir. Ramiz Arda'nın belirttiğine göre 67 vilâyetin yalnız birinden bir tebrik ve baştan telgrafları gelmiştir. Bu tebrik ve baştan dileklerini yollayan Vali de Konya Valisi Rebiî Karatekin'dir. Türk Dilinin ammmasına, zenginleşmesine, kendine yeter bir hale gelmesine çalışan Atatürk'ün bu emanetine, Konya Valisi'nin ilgi göstermesi, üyelerde büyük bir hayranlık duygusu uyandırmış, onu, içten bir şekilde alkışlamışlardır. Konya delegeleri ise: "Bizim valimiz! diye haklı olarak gururlanmışlar ve sevinmişlerdir"¹⁸.

Aynı kurultayda bir Macar Türkolog'unun konuşması son derece ilgi çekmiştir. Biz bir yorum yapmadan Macar bilginin sözlerini buraya aktaracağız:

"Bizim memleketimizde mutfağa girdini mi kendinizi bir Türk evine girmiş sanırsınız. Börekten pilâva kaşıktan sınıye, çorbadan böreğe kadar bütün isimler ufak bir değişimle Türkçedir." Türkolog, bunların sebepleri üzerinde durur,

Osmanlılar zamanını, Peçenek Türklerini, daha sonra Batı Hunların ünlü başbuğu Atilla'yı dile getirir. Onların Macar halkının teşekkülündeki rollerini anlatır ve sözünü şöyle bitirir: "Macar dilindeki Türkçe sözlerin pek çoğu Peçenek Türklerinden alınmıştır. Bunun doğruluğu üzerinde hiç kimsenin kuşkusuna yoktur. Ve huzurunuzda bir Macar olarak gördüğünüz ben, bir Peçenek Türkü olmakla iftihar ediyorum."¹⁹ Ramiz Arda, bir başka yazısında seferberlik yıllarında geçen bir olayı anlatır. Olay Kemalîye (bugünün Eğin'i) denilen güzel bir kasabada geçer. Kasaba, sağ, solu, ortası meyve ağaçlarıyla dopdolu, bir uzun boğazan tükendiği yerdedir. Halk böyle der ama resmi dairelerin en büyüğünün kapısında "Kemalîye Kaymakamlığı" yazılıdır.

Yazar, işte bu ilçede yaşayan Abdülâziz Efendi'yi tanır. Abdülâziz Efendi buralıdır ve ilçenin müftüsüdür. Tahsilini İstanbul'da yapmıştır. Şöhreti Erzincan'a, Elazığ'a, Malatyalara kadar yayılmıştır. Meşihat'ta bile görev alacak niteliklere haizdir. Yaşlılığı ilçesinde geçirmek istediğinden önerilen ulu makamları reddetmiştir. Herkesin saygı duyduğu, sevdiği, hilesiz, hurdasız olgun bir kişidir.

Seferberlik zamanı herkes için güçtür. Dört taraflı bir savaş yapılmaktadır. Bu memleketin insanları cepheden cepheye koşmakta, gönderilenlerin kafilesi ilçeden ayrılarak şube reisi ikinci bir kafilenin hazırlığına koyulmaktadır. Bazı yerlerde artık insan da kalmamıştır, kıyıda, köşede kalabilenler de başlarına birer sarık geçirecek, kendilerine hoca süsü vermişlerdir. Hükümet bu durumu fark etmiş, günün birinde "Kendilerine hoca süsü verenleri imtihan ediniz, ehli olanlar hocalık yapısın, olmayanları askerlik şubesine teslim ediniz!" diye emir vermiştir.

Müftü Abdülâziz Efendinin başkanlığında bir imtihan heyeti kurulur. Pek çok insan gelir imtihanaya girer. Başarılı olanlar sevine sevine köylelerine gider, hocalığı sağığında olanlar da askerlik şubesine gönderilir. Yazar bu durumda insanlarımızın torpil arayışlarını anlatır. Teneke teneke peynirler, yağlar, çıkan çıkan paralar, dürüm dürüm halılar, kilimler, bulunduğu mahalleye yollar. Ama hiçbirinin evin içine almaz. Nihayet **Abdülâziz Efendi'yi** etkileyemeyenler, bu defa imtihan heyetinin öteki iki üyesinin evlerine doğru bir akış başlatırlar. Rüşveti alan sevinçli, veren ümitsizdir. Günün birinde askerlikten kurtulmak

¹⁴ "Acılı Türkülerimiz", Yeni Konya, Sayı: 9359, 7 Kasım 1972, s.2

¹⁵ "Aynada Bir İz", Yeni Konya, Sayı: 6668/25 11 Ocak 1967, s.2

¹⁶ "Yeni Konya", Sayı: 4671, 7 Eylül 1962, s.2

¹⁷ "Güneşin Selâmladığı Duvar", Yeni Konya, Sayı:4231, 5 Haziran 1961, s.2

¹⁸ "Bizim Valimiz", Yeni Konya, Sayı: 4964, 19 Temmuz 1963, s.2

¹⁹ "Bir Macar Bilgini, Türklüğü ile Övündü", Yeni Konya, Sayı:4966, 21 Temmuz 1963, s.2

284

İçin iki katır yükü ile zengin bir köylü gelir. İmtihan heyetindeki iki üye çok kolay sorular sorar (Bir besmele-i şerif çekerek misiniz hoca efendi?) gibi. Öteki "Hoca Efendi bir İhlâs-ı Şerif okur musunuz?" diye sorar. Adam şaşırır, evet birkaç dua ezberlemiştir ama "İhlâs" hangisidir, bilemez. Aksırır, öksürür, vakit kazanmaya çalışır. İşin sarpa sardığını gören ikinci üye, "İhlâs-ı Şerif Hocaefendi yani Kültüvallah". Adam, okur. İkinci üye son derece memnun olmuştur. "Maşallah maşallah!". Sonra "Siz ne buyurursunuz müftü efendi hazretleri? Tarafınızdan bir sual varit olacak mı, yoksa hoca efendinin ehliyeti müsellemdir mi?"

Abdülaziz Efendi patlamamak için kendisini zor tutar. Canı çok sıkılmıştır. Ama âlim adamdır, bilgin, sabırlı ve temkinlidir. Zaten olmaz dese azınlıkta kalacaktır. Yumuşak bir üslupla "Mademki teklif ettiniz, evet bir sual de ben sorayım!" şeklinde cevap verir. Taraflar sevinçlidir. Oldu bu iş diye düşünürler. Müftü Efendi'nin canı sıkılmıştır; biraz düşündür ve soruyu sorar: "Köroğlu Hazretleri nebi midir, veli midir?" Adam şaşırır, ne karşılık vereceğini bilemez. Ama daha fazla beklemek de tehlikelidir. Nihayet adam, Yaradan'a sığınıp cevabı basar: "İhtilaf vardır efendim; bazıları nebi, bazıları da veli derler!"²⁰

Sonuç

Yazımın başlığından da anlaşılacağı üzere yazar, birkaç tanıdığı yahut sevdiği kişileri değerlendirir. Bunlardan birkaçı Konya'da fikir dünyasına katkıda bulunan insanlardır. Yani İhsan Hınçer, Mehmet Önder, İhsan Baykal, Celâleddin Kişmir, Şeref Kişmir, Selçuk Es, İbrahim Atalay gibi. Bu kişilere bir de Anadolu'nun

başından çıkan, insanlığımızın sevinçlerini, acalarını, hüznü ve kederlerini, en içten duygularla yansıttığı/yaşattığı türkülerimizi yılmadan usanmadan derleyen ölümsüz bir halk sanatçısı Muzaffer Sansöz'en'i eklememiz gerekir. Bir de Erzincan'da görev yaparken bizzat tanıdığı Kazım Orbay ile Karapınar'da öğretmenlik yaptığı yıllarda emrinde çalıştığı Kaymakam Mehmet Varinli hakkında tarihe ışık tutacak mahiyette bilgiler, bu insanların görevlerine ve işlerine ne kadar düşkün olduklarını gösterir, alt kademelerle kurduğu sevgi- saygı çerçevesinde işleri nasıl yürüttükleri gösterir. Bu yüzden onlara yönelik küçük ama son derece değerli tespitlerde bulunmuştur.

Yazıda bahsedilen üç olay Ramiz Arda'nın bizzat duymaktan, yazmaktan keyif aldığı olaylardır. İlk olayda yazam gazeteci kimliğinin öne çıkmıştır İkincisinde bizzat aralarında bulunduğu Taşkentlilerin gösterdiği mütahş dayanışma ve ileri anlayış gözler önüne serilmiştir. Yunak'taki yönetici kadronun bayram tatilinde elbirliği içinde, halkın desteğini sağlayarak yaptığı iş, her türlü övgünün üstündedir. Toplumda mazeret uydurmak kolaydır. İş üretmek ise zordur.

"Köroğlu Hazretleri" başlıklı yazısında Ramiz Arda'nın toplumda yerleşen kötü alışkanlığı eleştirdiği görülmektedir. Abdülaziz Efendi ise bir ışık, aydınlıktır, dürüstlüktür, adalettir. Yazar, yazısında, onu kendi maddi çıkarlarına âlet etmek isteyenleri yememiş ve bu tür toplumsal hastalıklarımızın, seferberlik yıllarında görüldüğüne işaret etmiştir. Konya Valisi Rebi Karatekin'i ise rahmetle anmak son derece yerinde olacaktır. Macar Türkolog da adeta Türk- lük hakkında ders vermıştır.

²⁰ "Köroğlu Hazretleri", Yeni Konya, Sayı: 4613, 11 Temmuz 1962, s.2-3

ACZİMİN GİRYESİ

Ahmet Sevgi

DUA

*Duadan başka neyimiz var, dua et, duma.
Kabul olmazsa da vardır bir hikmeti, sorma.
13 Ağustos 2025 (Ahmet Sevgi)*

285

KISA MESAJLARIN TÜRKÇEMİZE ZARARLARI

PROF. DR. FIRDEVŞ GÜNEŞ

Dijital teknolojinin hızla gelişmesiyle birlikte insanlar sosyal medyada iletişim kurmak ve duygularını ifade etmek için kısa mesajlar kullanmaya başladı. Önceleri kısa kelimeler kullanılırken zamanla kelimelerdeki bazı sesli ve sessiz harfler çıkarıldı. Giderek yazışmalarda "Slm", "Mrb" gibi üç harfli kısaltmalar yayıldı. Böylece Türkçemizde yüzlerce yeni hece, kelime, kısaltma, akronim ve emoji ortaya çıktı. Peki Annebaba, yetişkin ve öğretmenlerin öğrencileri anlamakta güçlük çektiği "SMS dili" nedir? Türkçemizi tehdit ediyor mu? Öğrencilerin yazma becerilerini etkiliyor mu? Yeni neslin kullandığı SMS dilinin şifreleri nedir? Gençlere ve iletişime bir katkı sağlıyor mu?

Kısa mesajlar ya da SMS, mobil cihazlar arasında anlık mesajlaşmayı sağlayan bir iletişim biçimidir. Bir bilginin etkili ve hızlı bir şekilde iletilmesini sağlar. Bu mesajlarda kısaltılmış ve basitleştirilmiş bir yazı stili kullanılır. Yani az harf ve kelimelerle yazılmaya çalışılır. Bir başka ifadeyle kısaltma ve akronimler kullanılır, yazım ve dil bilgisi kurallarında sadeleştirme yapılır. Böylece kısa ve öz ifadelerle bilgi aktarılır. Bu özelliği nedeniyle çocuk, genç ve yetişkinler arasında hızla yayılan kısa mesajlar, zamanla kendine özgü bir dil oluşturmuştur. Buna kısa mesaj dili ya da SMS dili denilmektedir. Bu dil e-postalarda, sosyal ağlarda WhatsApp, Twitter, Snapchat, Messenger gibi anlık mesajlaşmada sürekli kullanılmaktadır. Günümüzde hızı ve etkinliği nedeniyle çekiciliğini sürdürmekte, gençler arasında vazgeçilmez bir iletişim aracı olmaktadır.

Temel Özellikleri

Kısa mesajlarda amaç aktarılacak istenilen bilgiyi daha az harf kullanarak yazmaktır. Zaten kısa mesaj (SMS) dilinin en büyük gücü hızıdır. Mesajlar yazarken uzun kelime ve cümlelerden kaçınılmakta, yazım ve dil bilgisi kurallarına fazla uyulmamaktadır. Yazılarda kısaltma ve akronim teknikleri kullanılmaktadır. Bilindiği gibi kısaltma, bir kelime, terim veya özel adın, içerdiği harflerden biri veya birkaç ile daha kısa olarak ifade edilmesidir (TDK,2025). Türkçemizde kısaltmalarla ilgili bazı kurallar vardır. Örneğin kuruluş, ülke, kitap, dergi ve

yön adlarının kısaltmaları her kelimenin ilk harfinin büyük yazılmasıyla yapılır. TBMM (Türkiye Büyük Millet Meclisi), TDK (Türk Dil Kurumu) gibi. Ölçü birimlerinde uluslararası kısaltmalar kullanılır. Örneğin m (metre), mm (milimetre), cm (santimetre) gibi. Bazı kelime veya kelime gruplarını kısaltmada, ilk harfle birlikte kelimeyi oluşturan temel harfler dikkate alınır. Örneğin Prof. (Profesör), Dr. (Doktor), Av. (Avukat) vb.

Kısa mesajlarda kullanılan kısaltma ve akronimler Türkçemize ve uluslararası kurallara göre değildir. İletişim kuran kişiler veya gruplara özgüdür. Bu mesajlarda kelimenin birkaç harfini çıkararak kısaltma yapılmaktadır. Örneğin "selam" yerine "slm" gibi. Akronim ise "Kendine iyi bak" yerine "Kib" şeklindedir. Bunlar mesaj yazarken zamandan tasarruf sağlamak, iletişim hızını artırmakta ancak çok sayıda hatayı beraberinde getirmektedir. SMS dilinde kullanılan kısaltma, akronim, yazım ve dil bilgisinden bazı örnekler şöyledir; 1-İnceltme işaretlerinin kaldırılması, "zekâ" yerine "zeka", 2-Sesli harflerin çıkarılması, "canım" yerine "cnm", 3-Bazı sesli ve sessiz harflerin atılması, "teşekkür" yerine "tşk", 4-Kelimenin ilk üç harfle kısaltılması, "mükemmel" yerine "mük", 5-Kelimenin rastgele kısaltılması, "tebrikler" yerine "tbr", 6-Kelimelere rakam eklenmesi, "kahvaltı" yerine "kahv6", 7-Yabancı kelimelerin kullanılması, "tamam" yerine "Ok", 8-Akronimler, "Allah belanı versin" yerine "abv", "kusura bakma" yerine "k.b.", 9-Rakamlı kısaltmalar, "bir dakika" yerine "1dk", 10-Kelime ve cümle yerine emoji kullanılması, gibi sıralanabilir.

Bu uygulamalar yazmayı kolaylaştırmakta

286

ancak anlam yanlışlığına yol açmaktadır. Bu nedenle resmi yazışmalarda kısa mesajlardan kaçınılmaktadır. Gençlerin yaygın kullandığı kısaltmalar ve anlamları şöyledir;

- e (Evet), h (Hayır), ii (İyi), nzm (Ne zaman?), bgn (Bugün), ym (Yarın), ltf (Lütfen), -tbr (Tebrikler), nrd (Neredesin?), grş (Görüşürüz), hg (Hayırlı günler), nrhb (Merhaba), -abv (Allah belanı versin), ss (Seni seviyorum), kib (Kendine iyi bak), nbr (Ne haber?), -k.b.(Kusura bakma), S.a. (Selamün aleyküm), İnş (İnşallah), tşk (Teşekkür ederim), -Aeo (Allah'a emanet ol), tmm (Tamam), slm (Selam), İg (İyi geceler), Gg (Güle güle), -bb (Bay bay), Ayn (Aynen), cnm (Canım), Mük (Mükemmel), öpt (öptüm), dio (diyor), -1dk (Bir dakika), 1 Şey (Bir şey), 2.el (İkinci el), Kahv6 (Kahvaltı)...

Yarar ve Zararları

Kısa mesajların en önemli yarar hız ve etkiliktir. Yazmayı kolaylaştırarak mesajların hızlı bir şekilde paylaşılmasına olanak tanır. Bu durum anlık mesajlaşma başlangıcında takdir edilir. SMS dili, kısa ve basit olmasına rağmen muhatapları tarafından kolay anlaşılır. Bu özellik kısa mesajları bilgi aktarımı açısından etkili bir iletişim aracı haline getirmektedir. Bu yararlarına rağmen önemli düzeyde zararları da vardır. Bazıları aşağıda sıralanmaktadır.

İletişime Zararları: İletişim, kişiler arasında duygu, düşünce ve bilgileri aktarma, anlamları ortak hale getirme sürecidir. İletişim sürecinde iletilen fikir ve düşünceler, başkalarının anlayabileceği şifreler kullanılarak aktarılır. Kelimelerin doğru ve kurallı kullanılmasına dikkat edilir. Eğer kelimeler eksik ve anlamsız ise iletişimden söz etmek güçtür. Oysa kısa mesajlarda yanlış yazılmış kelime ve cümleler, yüzeysel ve sınırlı bir dil kullanılır. Bunlarla derinlemesine bilgi ve anlam aktarma söz konusu değildir. Yaşlılar ve Türkçeye yeterince hâkim olmayan yabancılar anlamakta zorluk çekmektedir. Bu durum iletişimden çok iletişimsizliği ve anlaşılmağı getirmektedir.

Türkçemize Zararları: Kısa mesajlar Türkçemizi tehdit etmektedir. Çünkü mesajlarda yazım ve dil bilgisi kuralları bir kenara bırakılmakta, anlaşılmağı hece ve kelimelere yer verilmemektedir. Kelimeler kısaltılıp amacı dışında kullanılmaktadır. Bir kelime bile tam olarak yazılmadan uzun bir mesaj oluşturulmaya çalışılmaktadır. Giderek bölük pörçük yazılmış kelimeler ortaya çıkmaktadır. Bu durum

kelimelerin bozulmasına, yanlış yazımlara ve anlam kayıplarına neden olmaktadır. Böylece Türkçemizin zenginlikleri bir kenara bırakılarak sıfır bir dil tercih edilmektedir. Açıklığı ve derinliği olmayan, kısaltılmış kelimelerden oluşan bir dille zihnimizi geliştiremeyiz. Tam tersine bunları sürekli okuyan ve yazan gençlerde dil becerileri olumsuz etkilenmektedir. Oysa hece ve kelime yönüyle zengin bir dil olan Türkçe zihnimizi geliştirmektedir. Dilimizdeki kelime ve cümleler çeşitli anlamları zihnimize aktarmakta ve derin düşünmeyi sağlamaktadır. Kelime ve düşünceler zihnimizi harekete geçirmekte ve geliştirmektedir. Bu nedenle dil sözlüğü aynı zamanda düşünme sözlüğüdür. Kısa SMS dili Türkçemizin hece ve kelimeleri ile yazım kurallarını tehdit etmektedir.

Öğrencilere Zararları: Dünya genelinde yapılan araştırmalara göre WhatsApp 'ta her gün yaklaşık 100 milyar mesaj gönderilmektedir. Bu rakam uyanık olduğumuz 17'e saate bölündüğünde her saat yaklaşık 5,83 milyar, her dakikada yaklaşık 97 milyon kısa mesaj gönderilmektedir. Bu durum ülkemizde de söz konusudur. Araştırmalara göre ülkemizdeki 13-17 yaşları arası her üç gençten biri günde en az üç saatini sosyal medyada geçirmekte ve günde ortalama 100'den fazla kısa mesaj göndermektedir. Ayrıca e-postalarını 40 kez kontrol etmektedirler. Mesajlaşma gençlerin en sevdiği eğlence haline gelmiş bulunmaktadır. Okul kitaplarıyla geçirdikleri zamandan çok daha fazlasını mesajlaşma ile geçirmektedirler. Bu durum gençlerde odaklanma ve öğrenme güçlüğüne yol açmakta, ayrıca gençlerin kendilerini ifade etmelerini güçleştirir. Aynı zamanda kelimeleri tam yazmak yerine kısaltmayı tercih etmeleri tembelliğe yol açmakta ve yazma becerilerini olumsuz etkilemektedir. Yani gençlerin kelime yazmaktan kaçınmalarına neden olmaktadır. Bu durum kendilerini ifade etmek için akıcı bir dil kullanma yerine kısa mesajlarla yetinen nesiller yetişirine anlamına gelmektedir. Dil ve zihinsel becerilerin yeterince kullanılmaması ise bu becerilerin zamanla gerilemesi demektir. Bu nedenle öğrencilerin kısa mesaj kullanmalarını sınırlandırmalı ve yazma becerilerine önem verilmelidir. Günlük tutma, şiir, anı, mektup ve hikâye yazma gibi etkinliklere yönlendirilmelidir. Veliler ve öğretmenler SMS dilinin gençler

287

arasında yazım zorluklarına yol açtığını ve küçük yaşta çocukların yazma becerilerini yavaşlattığını dile getirmektedir. Bu yeni yazım biçimini genç öğrencilerin ödev ve sınav kâğıtlarına da aktardıkları görülmektedir. Bu şekilde yazmaya alışan gençler artık bir kelimenin tam yazılışını veya fiil çekimlerini hatırlamakta zorlanmaktadır. Kelimenin doğru ve yanlış yazımını karıştırmaktadırlar. Bazı öğrenciler ise ödev ve projelerinde bu yazı stilini kullanarak hız kazanmaya çalışmaktadırlar. Kısa mesajların öğrencilere zararlarını önlemek için kelime tanıma çalışmalarına ağırlık verilmelidir. Okul çağındaki çocukların çok sayıda kelimeyi tanımasını, anlamını öğrenmelerini ve zihinsel sözlüklerini zenginleştirme, dil ve zihinsel becerilerin gelişimi açısından çok önemlidir. Günümüzde çok sayıda araştırma kelime tanıma ve zihinsel sözlük ile okul başlangıcı arasındaki doğru ilişkiyi kurmaktadır. Araştırmalarda zihinsel sözlükleri zengin olan öğrencilerin hem okul başarılarının hem de düşünme, anlama, sorgulama, ilişkilendirme, sorun çözüme gibi zihinsel becerilerinin yüksek olduğu görülmektedir. Ayrıca çocuklarda zihinsel sözlüğün zengin olması iletişim ve sosyal becerileri de önemli oranda etkilemektedir. Bu nedenle öğrencilerin zihin-

sel sözlüklerini geliştirmek için kitap okuma, kelime oyunları oynama, hatta her gün yeni bir kelime öğrenme gibi çalışmalar yapılmalıdır.

Sonuç

Günümüzde kısa mesajlar hızlı ve etkili iletişim açısından bazı yararlar sağlamaktadır. Ancak çok sayıda olumsuzluğu da beraberinde getirmektedir. Çocuk ve gençlerin yazma becerilerinin gelişimine zarar vermektedir. Öğrencilerin kelimeleri tam yazmak yerine kısaltmaları tercih etmesi, zamanla tembelliğe yol açmakta ve yazmaktan kaçınmalarını getirmektedir. Çocuk ve gençlerin kendilerini ifade etme becerilerini engellemektedir. Ayrıca Türkçemizde anlaşılmağı hece ve kelimelerin artmasına, kelimelerin kısaltılıp amacı dışında kullanılmasına neden olmaktadır. Giderek bölük pörçük yazılmış anlaşılmağı kelimeler ortaya çıkmaktadır. Bu durum kelimelerin bozulması, yanlış yazım ve anlam kayıplarını gündeme getirmektedir. Türkçemizin zenginlikleri bir kenara bırakılarak sıfır bir dil tercih edilmesi Türkçemizi için bir tehdit oluşturmaktadır. Bu nedenle aile ve öğretmenler, kısa mesajları yasaklama yerine sınırlı kullanmaları için öğrencilere rehberlik etmelidirler.

GÜLİSTAN'IN GÖLGESİNDE

AHMET SEVGİ

نیك و بد چون همی ببايد مرد خنك آنكس كه كوی نیکی برد

*Mademki iyi bahtlı da kötü bahtlı da ölecektir.
Ne mutlu iyilik topunu dünyadan götürene.
(Şeyh Sâdi)*

DOĞRULUK VE DÜRÜSTLÜK

*İyi kötü, güzel çirkin, zengin fakir herkes bir gün ölecek,
Dürüst olmaya bak, yarın sade doğruların yüzü gülecek.
13 Ağustos 2025 (Ahmet Sevgi)*

288

'Partinin rotasını çizen millettir!'

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz, 'Türkiye Yüzyılı buluşmaları ve birtakım programlara katılmak üzere Konya'ya geldi. İlk olarak AK Parti Konya İl Başkanlığında düzenlenen basın toplantısına katılan Cevdet Yılmaz, "AK Parti yaşayan dinamizmi ve hareketliliğini araziye yansıtan bir siyasi parti olarak milletimizin beklentilerine en hızlı şekilde cevap veren, bir anlayışla yoluna devam etmektedir." dedi.

"GÜÇLÜ BİR İRADE VE KARARLILIKLA ÜLKEMİZİ HEDEFLERİNE DOĞRU İLERLETİYORUZ"

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde millet'in emanet ettiği her günü Türkiye'yi büyütmek ve geleceğe taşımak için değerlendirdiklerini söyleyen Cevdet Yılmaz, "Sağlıktan eğitime, adaletten güvenliğe, tarımdan sanayiye, turizmden savunmaya kadar uzanan geniş bir yelpazede kapsamlı bir kalkınma hamlesini yürütüyoruz. Otoyollar, hava limanları, hastaneler ve konut projeleri bu kalkınma yolculuğumuzun simge eserleri olarak vatanımızın dört bir yanında yükseliyor. Türkiye, özellikle savunma, dış politika başta olmak üzere pek çok alanda son 100 yılın en parlak dönemini yaşıyor. Devletimizin tüm kurumları tam bir uyum içerisinde

Cevdet Yılmaz

milletimize hizmet görevini en iyi şekilde yerine getirme çabası içinde. Güçlü bir irade ve kararlılıkla ülkemizi hedeflerine doğru

ilerletiyoruz" diye konuştu. "TERÖRDEN KURTULMUŞ BİR TÜRKİYE, PRANGALARINDAN KURTULMUŞ BİR TÜRKİYE'DİR"

Yılmaz sözlerine şu şekilde devam etti: "Emperyal birtakım güçlerin Ortadoğu'da, bölgede neler yapmaya çalıştığını artık herkes çok daha açık bir şekilde görüyor. Gazze, Filistin başta olmak üzere yaşananları hep birlikte görüyoruz.

Suriye'den Irak'a, Kafkaslardan Kuzey Afrika'ya, birçok bölgede istikrarsızlık oluşturmaya çalışanları, bizleri bölüp parçalamaya çalışanları hep birlikte görüyoruz. Bu tuzaklara düşmemiz ve bu yapılan tuzakları, oynanan oyunları boşa çıkarmamız için birlik ve beraberliğimizi çok daha yüksek bir düzeye çıkarmamız, iç cephemizi güçlendirmemiz gerekiyor. Terörden arındırılmış bir Türkiye vizyonu bu anlamda hayati bir önem taşıyor. Sadece Türkiye'nin, milletimizin huzuru için değil, tüm bölgemizin huzuru için çok çok kıymetli bir inisiyatif. Terörden kurtulmuş bir Türkiye aynı zamanda prangalarından, yüklerinden kurtulmuş bir Türkiye'dir." ■ İHA

Enntepe'de yaz, festivallerle geldi!

Enntepe Alışveriş Merkezi, 2. yılını EnnFest ile renkli etkinliklerle kutluyor! 9 Ağustos'ta başlayan festivalde etkinliklerin yanı sıra mağaza indirimleri ve kampanyalarla ziyaretçilerine avantajlı alışveriş imkanı sunuyor. Ayrıca ödüllü yarışmalar ve özel çekim alanlarıyla katılımcılara keyifli anlar yaşıyor. Festival, her yaş grubuna hitap eden etkinlikleri bir araya getirmesi ve mağaza indirimleriyle avantajlı alışveriş imkan sunmasıyla diğer organizasyonlardan farkını ortaya koyuyor. Önümüzdeki yıllarda da daha geniş kapsamlı olarak devam etmesi planlanıyor.

DEVAM EDEN ETKİNLİK TAKVİMİ!

16 Ağustos'a kadar devam eden festivalin devam eden etkinlik takvimi şu şekilde: 13 Ağustos Çarşamba:

Deniz kaşifleri atölyesi, akrobasi gösterisi, resim atölyesi, akrobasi gösterisi, Albay konseri. 14 Ağustos Perşembe: Ekolojik tohum atölyesi, çello-keman dinletisi, ledli şişe boyama atölyesi, çello-keman dinletisi, Hatice Sezen konseri. 15 Ağustos

Cuma: İnşaat atölyesi, bez çanta boyama atölyesi, cevabı sende ödüllü yarışma, 80'ler ve 90'lar Retro konseri. 16 Ağustos Cumartesi: Hürkuş göklerde uçak atölyesi, vazo mumluk boyama atölyesi, Derya Uluğ konseri. ■ HABER MERKEZİ

Tarihi kitap kokusu estetikle buluşacak!

Meram Belediyesi, Konya'nın kültür ve sanat hayatının merkezlerinden olan Rampalı Çarşısı'nın yeni bir görünüme kavuşması için start verdi. İç Anadolu'nun en büyük sahaf çarşısı olarak bilinen Rampalı, yıllardır kitap kokusuyla, kültür sohbetleriyle ve dokusuyla Konyalıların gönlünde yer edindi. Katlar arası geçişlerin rampalarla sağlandığı bu özgün yapı, hem mimarisi hem de barındırdığı kültürel zenginlik ile Konya'nın sembolleri arasında.

RAMPALI ÇARŞI, YENİ BİR ŞEHREYE KAVUŞUYOR!

Meram Belediyesi, bu değerli yapının yıpranan dış cephesini yenilemek için esnaflarla işbirliğinde çalışmalara başladı. Proje kapsamında Rampalı'nın estetiği, Meram Belediyesinin hayata geçirdiği Suriçi Çarşısı, Konya Büyükşehir Belediyesinin Alaaddin çevresi dış cephe restorasyonu ve Bedesten ile uyumlu bir şekilde yeniden düzenlenecek. Böylece şehir merkezinde bütünsel bir tarihi doku uyumu sağlanmış olacak. Meram Belediye Başkanı Mustafa Kavuş, projeyi ve çalışma sürecini bizzat yönlendirerek hem proje ekibiyle hem de çarşı esnaflıyla istişareler gerçekleştiriyor. Bu kap-

samda Rampalı Çarşısı'nı ziyaret eden Başkan Kavuş, esnaflarla görüşerek fikir alışverişinde bulundu. "RAMPALI, YENİLENEN YÜZÜYLE ŞEHİRİN KÜLTÜR DURAĞI OLMAYA DEVAM EDECEK"

Rampalı Çarşısı'nın şehir için çok değerli bir mekan olduğunun altını çizen Meram Belediye Başkanı Mustafa Kavuş, başlanan çalışma ile ilgili yaptığı açıklamada şu görüşlere yer verdi: "Rampalı, yalnızca bir ticaret yeri değil; bir kültür durağı. Kitap sevdalarını, öğrencileri, araştırmacıları ve meraklı gezginleri alıyor. Mimarisi ile de özgün ve şehrin simge yapılarından biri. Kitap sayfaları arasında kaybolan bir okuyucu gibi,

insan katları arasında rampalarla ilerlerken, hangi katta olduğunu unuttur. İşte bu yapıyı korumak, yaşatmak ve değerini artırmak için özel bir çalışma başlatıldı. Suriçi Çarşısı'nın estetiğine uygun bir cephe sağlanacak. Çarşı esnaflarımızla işbirliği içerisinde yürüttüğümüz bu çalışma sadece görsele değil, tarihi dokunun bütünlüğünü de güçlendirecek. Konya'nın kültür ve kitap merkezi Rampalı Çarşısı, yenilenen yüzüyle hem geçmişin mirasını hem de geleceğin vizyonunu yansıtan, çok daha estetik bir görüntüyle Konya'nın kültür durağı olmaya devam edecek." ■ MERAM BELEDİYESİ BASIN BÜLTENİ

ZAYI

Süleyman EL-ŞELAŞ
geçici koruma kimliğim kaybolmuştur,
hükümsüzdür.

GÜVENİLİR VE DOĞRU HABERİN ADRESİ

www.konyayenigun.com

Düzgünler® Plastik

ŞİRKETİMİZ BÜNYESİNDE ÇALIŞTIRILMAK ÜZERE

* FORKLİFT OPERATÖRÜ
30-45 YAŞ ARASI BAY

* ELEKTRİK - ELEKTRONİK
BAKIM ONARIM USTASI

* PLASTİK BORU ÜRETİM TESİSİMİZDE
3 VARDİYA DÜZENİNDE ÇALIŞACAK
20-45 YAŞ ARASI BAY-BAYAN

* SERVİS ŞOFÖRÜ
(KARAMAN YOLU GÜZERGAHINDA OTURAN)

PERSONEL ALIMI YAPILACAKTIR.

MAAŞ+DEVAMLILIK PRİMİ
SİGORTA+YEMEK+SERVİS

* GÖRÜŞMELER YÜZ YÜZE FİRMADA YAPILACAKTIR.

Adres: Konya Organize Sanayi Bölgesi 3. Sk. No:16/A
Selçuklu / Konya / Türkiye
TEL: 0332 239 11 12

Türkiye'deki üniversiteleri niceliksel açıdan inceledik. İşte illerdeki üniversite sayıları, isimlerindeki sembolik anlamlar ve vakıf ya da devlet üniversitesi olmaları gibi kriterlerle üniversitelerin değerlendirilmesi

Türkiye'de üniversitelerin niceliksel ve sembolik analizi

Türkiye'deki üniversiteleri nicelik olarak incelemiş bulunmaktayız. İllerimizin üniversite sayıları, isimlerinin taşıdığı sembolik anlamlar, vakıf veya devlet üniversitesi olmaları gibi noktalardan üniversitelerimizi değerlendirdiğimiz çalışmamızı dikkatlerini sunuyoruz.

Türkiye'nin 81 ilinde de üniversite bulunmakta olup toplam 208 üniversitenin 129'u devlet 75'i özel-vakıf üniversitesidir. 4'ü vakıf meslek yüksekokulu statüsünde yer alıyor.

İSTANBUL
İstanbul'daki 58 üniversitenin 11'i devlet 47'si vakıftır. Bunların içinde meslek yüksekokulları da bulunmaktadır. Buna göre Türkiye'deki her 4 üniversitenin birinden fazlası İstanbul'dadır. Ayrıca vakıf üniversitelerinin yüzde 63'ü İstanbul'dadır.

ANKARA
21 üniversitenin 8'i devlet 13'ü vakıftır.

İZMİR
10 üniversite ve yüksekokulun 6'sı devlet 4'ü vakıftır

KONYA
Özellikle öğrenci sayıları ile dikkat çeken Konya'nın 5 Üniversitesinden 3'ü devlet 2'si vakıftır. Konya Üniversitesi kurulmuşken yanlış yönetim nedeniyle bir üniversitemiz kaybolmuştur. Benzer illerde büyük ilçelerde üniversite bulunurken Konya'nın böylece bir üniversitesi olmaması da dikkat çekmektedir.

ANTALYA
5 üniversitenin 2'si devlet 3-ü vakıf üniversitesidir. Bunlardan 2-si Antalya birisi Serik'te kuruludur.

KAYSERİ
4 üniversiteden 3'ü devlet 1'i vakıftır.

GAZİANTEP
4 üniversiteden 2'si devlet 2'si vakıftır.

MERSİN
4 üniversiteden 2'si devlet 2'si vakıftır.

BURSA
3 üniversitenin 2'si devlet Mudanya'da kurulu olan da vakıftır.

KOCAELİ
3 üniversitenin 2'si devlet 1'i vakıftır.

ESKİŞEHİR
3 devlet üniversitesi bulunmaktadır.

TRABZON
3 üniversiteden 2'si devlet 1'i vakıftır.

İLLERİMİZDEKİ ÜNİVERSİTELER
ADANA
Adana'da köklü üniversitelerimizden Çukurova ile Adana Alparslan Türkeş Bilim ve Teknoloji Üniversitesi bulunmaktadır. Her iki üniversite de devlet üniversitesidir.

ADİYAMAN
Adıyaman Üniversitesi-Devlet.

AFYONKARAHİSAR
Afyon Kocatepe Üniversitesi, Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi- Her ikisi de devlet üniversitesidir.

AGRI
Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi-Devlet

AKSARAY
Aksaray Üniversitesi-Devlet

AMASYA
Amasya Üniversitesi-Devlet

ANKARA
Ankara'da 21 üniversite bulunmaktadır.

Ankara Bilim Üniversitesi-Vakıf, Ankara Başkent Üniversitesi- Vakıf, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi-Devlet, Ankara Medipol Üniversitesi-Vakıf, Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesi-Devlet, Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi-Devlet, Ankara Yıldırım Beyazıt (Bayazıt olmalı) Üniversitesi-Devlet, Atılım Üniversitesi-Vakıf, Çankaya Üniversitesi-Vakıf, Gazi Üniversitesi-Devlet, Hacettepe Üniversitesi-Devlet, İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi-Vakıf, Lokman Hekim Üniversitesi-Vakıf, Orta Doğu Teknik Üniversitesi-Devlet, OSTİM Teknik Üniversitesi-Vakıf, TED Üniversitesi-Vakıf, TOBB Ekonomi ve teknoloji Üniversitesi-Vakıf, Türk Hava Kurumu Üniversitesi-Vakıf, Ufuk Üniversitesi-Vakıf, Yüksek İhtisas Üniversitesi-Vakıf. Ayrıca MSB'ye bağlı Milli Sa-

vinma Üniversitesi de bulunmaktadır.

ANTALYA
Toplam 5 üniversite bulunmaktadır.

Bunlardan 2'si Alanya birisi de Serik'tedir.

AKDENİZ
Akdeniz Üniversitesi-Devlet, Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi-Devlet, Alanya Üniversitesi-Vakıf, Antalya Belek Üniversitesi-Vakıf, Antalya Bilim Üniversitesi-Vakıf

ARDAHAN
Ardahan Üniversitesi-Devlet

ARTVİN
Artvin Çoruh Üniversitesi-Devlet

AYDIN
Aydın Adnan Menderes Üniversitesi-Devlet

BALIKESİR
Balıkesir Üniversitesi-Devlet, Bandırma Onyedli Eylül Üniversitesi-Devlet

BARTIN
Bartın Üniversitesi-Devlet

BATMAN
Batman Üniversitesi-Devlet

BAYBURT
Bayburt Üniversitesi-Devlet

BİLECİK
Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi-Devlet

BİNGÖL
Bingöl Üniversitesi-Devlet

BİTLİS
Bitlis Eren Üniversitesi-Devlet

BOLU
Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi-Devlet

BURDUR
Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi-Devlet

BURSA
Bursa Teknik Üniversitesi-Devlet, Bursa Uludağ Üniversitesi-Devlet, Mudanya Üniversitesi-Vakıf

ÇANAKKALE
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi-Devlet

ÇANKIRI
Çankırı Karatekin Üniversitesi-Devlet

ÇORUM
Hitit Üniversitesi-Devlet

DENİZLİ
Pamukkale Üniversitesi-Devlet

DIYARBAKIR
Dicle Üniversitesi-Devlet

DÜZCE
Düzce Üniversitesi-Devlet

EDİRNE
Trakya Üniversitesi-Devlet

ELAZIĞ
Fırat Üniversitesi-Devlet

ERZİNCAN
Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi-Devlet

ERZURUM
Atatürk Üniversitesi-Devlet, Erzurum Teknik Üniversitesi-Devlet

ESKİŞEHİR
Anadolu Üniversitesi-Devlet, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi-Devlet, Eskişehir Teknik Üniversitesi-Devlet

GAZİANTEP
Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi-Devlet, Gaziantep Üniversitesi-Devlet, Hasan Kalyoncu Üniversitesi-Vakıf, Sanko Üniversitesi-Vakıf

GİRESUN
Giresun Üniversitesi-Devlet

GÜMÜŞHANE
Gümüşhane Üniversitesi-Devlet

HAKKARİ
Hakkari Üniversitesi-Devlet

HATAY
Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi-Devlet, İskenderun Teknik Üniversitesi-Devlet

İĞDIR
İğdir Üniversitesi-Devlet

İSPARTA
Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi-Devlet, Süleyman Demirel Üniversitesi-Devlet

İSTANBUL
Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi-Vakıf, Altınbaş Üniversitesi-Vakıf, Bahçeşehir Üniversitesi-Vakıf, Bezm-i Alem Vakıf Üniversitesi-Vakıf, Biruni Üniversitesi-Vakıf, Boğaziçi Üniversitesi-Devlet, Demiroğlu Bilim Üniversitesi-Vakıf, Doğuş Üniversitesi-Vakıf, Fatih Sultan Mehmet Üniversitesi-Vakıf, Fenerbahçe Üniversitesi-Vakıf, Galatasaray Üniversitesi-Vakıf, Halic Üniversitesi-Vakıf, Işık Üniversitesi-Vakıf, İbn Haldun Üniversitesi-Vakıf, İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi-Vakıf, İstanbul Arel Üniversitesi- Vakıf, İstanbul Aydın Üniversitesi-Vakıf, İstanbul Beykent Üniversitesi-Vakıf, İstanbul Bilgi Üniversitesi-Vakıf, İstanbul Esenyurt Üniversitesi-Vakıf, İstanbul Galata Üniversitesi-Vakıf, İstanbul Gedik Üniversitesi-Vakıf, İstanbul Gelişim Üniversitesi-Vakıf, İstanbul Kent Üniversitesi-Vakıf, İstanbul Kültür Üniversitesi-Vakıf, İstanbul Medeniyet Üniversitesi-Vakıf, İstanbul Medipol Üniversitesi-Vakıf, İstanbul Nişantaşı Üniversitesi- Vakıf, İstanbul Okan Üniversitesi-Vakıf, İstanbul Rumeli Üniversitesi-Vakıf, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi-Vakıf, İstanbul Sağlık ve Sosyal Bilimler Yüksekokulu-Vakıf, İstanbul Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi-Vakıf, İstanbul Şişli Meslek Yüksekokulu-Vakıf, İstanbul Teknik Üniversitesi-Devlet, İstanbul Ticaret Üniversitesi-Vakıf, İstanbul Topkapı Üniversitesi-Vakıf, İstanbul Üniversitesi-Devlet, İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa-Devlet, İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi-Vakıf, İstinye Üniversitesi-Vakıf, Kadir Has Üniversitesi-Vakıf, Koç Üniversitesi-Vakıf,

Maltepe Üniversitesi-Vakıf, Marmara Üniversitesi-Devlet, MEF Üniversitesi-Vakıf, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi-Devlet, Özyeğin Üniversitesi-Vakıf, Piri Reis Üniversitesi-Vakıf, Sabancı Üniversitesi-Vakıf, Sağlık Bilimleri Üniversitesi-Devlet, Türk-Alman Üniversitesi-Devlet, Üsküdar Üniversitesi-Vakıf, Yeditepe Üniversitesi-Vakıf, Yıldız Teknik Üniversitesi-Devlet

İZMİR
Dokuz Eylül Üniversitesi-Devlet, Ege Üniversitesi-Devlet, İzmir Bakırçay Üniversitesi-Devlet, İzmir Demokrasi Üniversitesi-Devlet, İzmir Ekonomi Üniversitesi-Vakıf, İzmir Katip Çelebi Üniversitesi-Devlet, İzmir Kavram Meslek Yüksekokulu-Vakıf, İzmir Tinaztepe Üniversitesi-Vakıf, İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü-Devlet, Yaşar Üniversitesi-Vakıf

KAHRAMANMARAŞ
Kahramanmaraş İstiklal Üniversitesi-Devlet, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi-Devlet,

KARABÜK
Karabük Üniversitesi-Devlet

KARAMAN
Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi-Devlet

KARS
Kafkas Üniversitesi-Devlet

KASTAMONU
Kastamonu Üniversitesi-Devlet

KAYSERİ
Abdullah Gül Üniversitesi-Devlet, Erciyes Üniversitesi-Devlet, Kayseri Üniversitesi-Devlet, Nuh Naci Yazgan Üniversitesi-Vakıf

KIRIKKALE
Kırıkkale Üniversitesi-Devlet

KIRKLARELİ
Kırklareli Üniversitesi-Devlet

KİRŞEHİR
Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi-Devlet

KİLİS
Kilis 7 Aralık Üniversitesi-Devlet

KOCAELİ
Gebze Teknik Üniversitesi-Devlet, Kocaeli Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi-Vakıf, Kocaeli Üniversitesi-Devlet

KONYA
Konya Gıda ve Tarım Üniversitesi-Vakıf, Konya Teknik Üniversitesi, KTO Karatay Üniversitesi-Vakıf, Necmettin Erbakan Üniversitesi-Devlet, Selçuk Üniversitesi-Devlet

KÜTAHYA
Kütahya Dumlupınar Üniversitesi-Devlet, Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi-Devlet

MALATYA
İnönü Üniversitesi-Devlet, Malatya Turgut Özal Üniversitesi-Devlet

MANİSA
Manisa Celal Bayar Üniversitesi-

si-Devlet

MARDİN
Mardin Artuklu Üniversitesi-Devlet

MERSİN
Çağ Üniversitesi-Vakıf, Mersin Üniversitesi-Devlet, Tarsus Üniversitesi-Devlet, Toros Üniversitesi-Vakıf

MUĞLA
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi-Devlet

MUŞ
Muş Alparslan Üniversitesi-Devlet

NEVŞEHİR
Kapakdonya Üniversitesi-Vakıf, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi-Devlet

NİĞDE
Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi-Devlet

ORDU
Ordu Üniversitesi-Devlet

OSMANIYE
Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi-Devlet

RİZE
Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi-Devlet

SAKARYA
Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi-Devlet, Sakarya Üniversitesi-Devlet

SAMSUN
Ondokuz Mayıs Üniversitesi-Devlet, Samsun Üniversitesi-Devlet

SIİRT
Siirt Üniversitesi-Devlet

SINOP
Sinop Üniversitesi-Devlet

SİVAS
Sivas Bilim ve Teknoloji Üniversitesi-Devlet, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi-Devlet

ŞANLIURFA
Harran Üniversitesi-Devlet

ŞIRNAK
Şırnak Üniversitesi-Devlet

TEKİRDAĞ
Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi-Devlet

TOKAT
Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi-Devlet

TRABZON
Avrasya Üniversitesi-Vakıf, Karadeniz Teknik Üniversitesi-Devlet, Trabzon Üniversitesi-Devlet

TUNCELİ
Tunceli Münzur Üniversitesi-Devlet

UŞAK
Uşak Üniversitesi-Devlet

VAN
Van Yüzyüncü Yıl Üniversitesi-Devlet

YALOVA
Yalova Üniversitesi-Devlet

YOZGAT
Yozgat Bozkaz Üniversitesi-Devlet, Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi-Devlet

Yozgat Bozkaz Üniversitesi-Devlet

ZONGULDAK
Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi-Devlet

TARİHİ ŞAHSİYETLERİN ADINI TAŞIYAN ÜNİVERSİTELER

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Ankara Yıldırım Beyazıt (Bayazıt olmalı) Üniversitesi, Lokman Hekim Üniversitesi, Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi, Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Çankırı Karatekin Üniversitesi, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, İstanbul Bezm-i Alem Vakıf Üniversitesi, Biruni Üniversitesi, Fatih Sultan Mehmet Üniversitesi, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi ve Pirreis Üniversitesi, İzmir Katip Çelebi Üniversitesi, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, Konya Selçuk Üniversitesi, Konya Karatay Üniversitesi, Mardin Artuklu Üniversitesi, Muş Alparslan Üniversitesi, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi, Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi,

MUSTAFA KEMAL'İN ADINI TAŞIYAN ÜNİVERSİTELER

Gazi, Atatürk, Mustafa Kemal

SİYASİLERİN ADINI TAŞIYAN ÜNİVERSİTELER

Adana Alparslan Türkeş Bilim ve Teknoloji Üniversitesi, Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Isparta Süleyman Demirel Üniversitesi, Kayseri Abdullah Gül Üniversitesi, Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi, Malatya İnönü Üniversitesi ve Turgut Özal Üniversitesi, Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi

İŞADAMLARININ VE ŞİRKETLERİN ADINI TAŞIYAN ÜNİVERSİTELER

Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, Eren Üniversitesi, İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi, İzzet Baysal Üniversitesi, Gaziantep Hasan Kalyoncu ve Sanko Üniversiteleri, İstanbul Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi, Altınbaş Üniversitesi, Bahçeşehir Üniversitesi, Demiroğlu Bilim Üniversitesi, Doğuş Üniversitesi, İstanbul Medipol Üniversitesi, Kadir Has Üniversitesi, Koç Üniversitesi, Özyeğin Üniversitesi ve Sabancı Üniversitesi, İzmir Yaşar Üniversitesi ve Nuh Naci Yazgan Üniversitesi, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

ŞEHİRLERİN ADINI TAŞIYAN ÜNİVERSİTELER

Adıyaman, Aksaray, Amasya, Ankara, Ardahan, Balıkesir, Bartın, Bayburt, Batman, Bingöl, Düzce, Gaziantep, Giresun, Gümüşhane, Hakkari, Iğdır, İstanbul, İstanbul Cerrahpaşa, Karabük, Kastamonu, Kırıkkale, Kırklareli, Kocaeli, Mersin, Ordu, Sakarya, Samsun, Siirt, Sinop, Şırnak, Trabzon, Yalova

COĞRAFİ İSİM TAŞIYAN ÜNİVERSİTELER

Adana Çukurova, Afyon Kocatepe, Antalya Akdeniz, Artvin Çoruh, Bursa Uludağ, Denizli Pamukkale, Diyarbakır Dicle, Edirne Trakya Üniversitesi, Elazığ Fırat Üniversitesi, Eskişehir Anadolu Üniversitesi, İstanbulBoğaziçi Üniversitesi, Halic Üniversitesi, Nişantaşı Üniversitesi, Rumeli Üniversitesi, İstinye Üniversitesi, Maltepe Üniversitesi, Marmara Üniversitesi, Topkapı Üniversitesi, Üsküdar Üniversitesi ve Yeditepe Üniversitesi, İzmir Ege Üniversitesi, Kars Kafkas Üniversitesi, Kayseri Erciyes Üniversitesi, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Mersin Toros Üniversitesi, Şanlıurfa Harran Üniversitesi, Trabzon Karadeniz Teknik Üniversitesi, Tunceli Münzur Üniversitesi

İLÇELERDE KURULU ÜNİVERSİTELER

Alanya Alaaddin Keykubat, Alanya Üniversiteleri, Serik'te Belek Üniversitesi, Bandırma Onyedli Eylül Üniversitesi, Mudanya Üniversitesi, İskenderun Teknik Üniversitesi, Gebze Teknik Üniversitesi, Tarsus Üniversitesi

TARİHİ DÖNEMLERİ ANLATAN ÜNİVERSİTELER

Hitit Üniversitesi.

■ HACER CEYLAN ZAMAN

Adem Bulut'tan Selçuklu'ya yeni soluk: İki yeni proje başlıyor!

Konya'nın hızla gelişen yerleşim bölgelerinden Selçuklu ilçesi Sancak Mahallesi, Adem Bulut İnşaat'ın başlattığı iki yeni konut projesiyle dikkatleri üzerine çekiyor. "Masra Bahçe" ve "Masra Yaşam" adlarıyla duyurulan projeler kapsamında toplam 192 daire inşa edilecek. İnşaatına başlanan projelerin 2027 yılı içerisinde tamamlanması hedefleniyor.

2+1, 3+1, ve 4+1 DAİRE SEÇENEKLERİYLE SATIŞLAR BAŞLADI

Projede; 2+1 3+1 ve 4+1 olmak üzere farklı büyüklüklerde daire seçenekleri sunuluyor. Satışları başlayan konutlar, hem yaşam hem de yatırım açısından bölgedeki en güçlü alternatiflerden biri olarak öne çıkıyor. Masa Yaşam, modern şehir hayatına uygun bir yaşam konseptiyle tasarlanırken,

Masra Bahçe ise bahçe konseptli Masra Bahçe'nin 6 bloklu oluşması, proje içinde daha ferah ve sakin bir yaşam sunma hedefinin bir parçası olarak dikkat çekiyor.

'SADECE KONUT DEĞİL, BİR YAŞAM ALANI İNŞA EDİYORUZ'
Proje hakkında bilgi veren

Adem Bulut İnşaat Yönetim Kurulu Üyesi Mehmet Tamtan oluşması, projelerin bölgeye değer katacağını belirterek şu ifadeleri kullandı: "Konya'nın yükselen bölgelerinden Sancak Mahallesi'nde, farklı yaşam beklentilerine hitap edecek iki özel projeyi hayata geçiriyoruz.

Masra Bahçe, Bahçe konsepti sunarken, Masra Yaşam ise modern konut anlayışıyla dikkat çekiyor. Her iki projede de 2+1, 3+1 ve 4+1 daire seçenekleriyle geniş bir kitleye hitap ediyoruz. Projelerimize olan ilgi daha ilk günden itibaren çok yüksek. Biz sadece konut

değil, insanlar için huzurlu, güvenli ve kaliteli bir yaşam alanı inşa ediyoruz. 2026 yılının sonunda teslim etmeyi planladığımız bu projelerin, Sancak Mahallesi'nin değerine değer katacağına inanıyoruz."

BÖLGENİN YATIRIM POTANSİYELİ YÜKSELİYOR

Sancak Mahallesi, son yıllarda Konya'nın en hızlı gelişen bölgelerinden biri olarak ön plana çıkıyor. Yeni ulaşım hatları, eğitim kurumları ve ticaret alanlarıyla çevrili olan bölge, konut yatırımı açısından da cazibesini artırıyor.

■ HABER MERKEZİ

Tarım, hayvancılık, toprak ve su yönetiminde Türkiye'ye yön veren Konya, barındırdığı araştırma enstitüleriyle bilim ve üretimin merkezinde yer alıyor. Özel, bakanlık ya da üniversite bünyesinde kurulan enstitülerin araştırmaları tüm dünyaya ışık oluyor

Türkiye'nin stratejik araştırma üssü!

Bilim, tarım ve çevre alanlarında yürütülen çalışmalarla öne çıkan Konya, Türkiye'nin en önemli araştırma enstitülerinden bazılarına ev sahipliği yapıyor. Şehirde hem tarımsal üretim hem hayvancılık hem de toprak ve su yönetimi konusunda faaliyet gösteren kurumlar, stratejik bir görev üstleniyor. Üniversiteler ve özelde farklı alanlarda birçok enstitüye ev sahipliği yapan Konya, bu kapsamda araştırmaların da merkezinde yer alıyor.

Konya'da yaptıklarıyla önem teşkil eden, bağımsız ve ilgili bakanlıklara bağlı bazı araştırma enstitüleri ve araştırmaları yaptıkları alanlar şu şekilde:

-TARIM ARAŞTIRMALARININ UZMAN KONUMU: BAHRİ DAĞDAŞ

Bugüne kadar Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü (TAGEM), Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK), uluslararası ve özel olmak üzere birçok araştırmaya ev sahipliği yapan Bahri Dağdaş Uluslararası Tarımsal Araştırma Enstitüsü, Tarım ve Orman Bakanlığı'na bağlı olarak bitkisel üretim, kuraklık çalışmaları, hayvancılık alanında uzman olarak çalışmalarını devam ettiriyor. Enstitü; tahıllar, endüstri bitkileri, yemlik tane baklagiller,

Bahri Dağdaş Uluslararası Tarımsal Araştırma Enstitüsü

tıbbi aromatik bitkiler, çayır- mera ve yem bitkileri, meyvecilik, sebzeçilik, biyolojik çeşitlilik, genetik kaynaklar ve hayvancılık gibi geniş bir çalışma alanına sahip!

-TOPRAK, SU VE ÇÖLLEŞME İLE MÜCADELE ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

Konya'nın içinde bulunduğu 6 ili kapsayan bu enstitüde ise toprak verimliliği, su yönetimi, erozyon ve çölleşme konularında araştırmalar yapılıyor. Enstitü, Tarım ve Orman Bakanlığına bağlı olup iklim değişikliğinin toprak, su kaynaklarında ve bitkisel üretimde meydana getireceği muhtemel değişimleri inceleme ve geliştirme, kuraklık risk analizleri gibi konuların araştırılmakta.

-KONYA VETERİNER KONTROL ENSTİTÜSÜ

Yine Bakanlığa bağlı olarak çalışmalarını yürüten Konya Veteriner Kontrol Enstitüsü, hayvanlarla ilgili birçok araştırmaya ev sahipliği yapıyor. Enstitü, büyükbaş, küçükbaş hayvandan balık ve tavuğa kadar birçok canlı için araştırmalarını sürdürüyor.

-KONYA OLGUNLAŞMA ENSTİTÜSÜ

Kayıbı olmayı yüz tutmuş gelecekteki giyim ve el sanatlarını araştırıp, onların özelliklerini bozmadan kültürel ve sanatsal değerleri koruyarak bir sonraki kuşaklara aktarmaya çalışan Konya Olgunlaşma Enstitüsü, bu alandaki eğitim ve

Konya Veteriner Kontrol Enstitüsü

araştırma çalışmalarını sürdürüyor.

-TÜBİTAK TEMİZ ENERJİ, İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

Konya'da Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı himayelerinde, İklim Değişikliği Bakanlığı ve Konya Büyükşehir Belediyesi iş birliği ve stratejik ortaklığında, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) bünyesinde Ocak 2023 yılında imzalanan protokolle enstitü kuruldu. Türkiye'nin yeşil kalkınma sürecinde iklim değişikliği odaklı çalışmalar yürütecek olan enstitünün güncel çalışmalarına dair ise net bir bilgi yok!

Üniversitelerde kurulan bazı

enstitüler ise şu şekilde:

-SÜ SELÇUKLU ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ

Selçuk Üniversitesi (SÜ) Selçuklu Araştırmaları Enstitüsü, uluslararası projeleriyle tarihe yönelik çalışmalarını sürdürürken; SÜ İleri Teknoloji Araştırma ve Uygulama Merkezinde üniversiteler, özel ve kamu kurum-kuruluşlarınınca yürütülen çalışmalar için araştırma, analiz ve eğitim hizmeti sunuluyor.

-MEVLANA ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ

Selçuk Üniversitesi bünyesinde kurulan ve Mevlâna ve Mevlevîlik kültürü sahasında rasyonel, objektif ve bilimsel araştırma yöntemlerine ve geleneğe uygun olarak, ulusal

ve uluslararası platformda söz sahibi bir kurum olma vizyonuyla yola çıkan Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü de bu kapsamda çalışmalarını sürdürüyor.

-NEÜ FARKLI ARAŞTIRMA MERKEZLERİYLE ÖN PLANA ÇIKIYOR

Necmettin Erbakan Üniversitesi (NEÜ) helal ya da sağlıklı gıdaya erişim noktasında ön plana çıkan Helal ve Sağlıklı Gıda Uygulama ve Araştırma Merkezi ile; Türkiye'de bir üniversite çatısı altında sunulan tek mikrocerahi eğitimini de bünyesinde barındıran KONÜDAM Deneysel Tıp Uygulama ve Araştırma Merkezi ile; literatürde ilk hedefleriyle geleceğin Türkiye'sini teknolojiyle donatmayı amaçlayan Bilim ve Teknoloji Araştırma ve Uygulama Merkezi (BİTAM) ile araştırmalarına devam ediyor.

-KTO AKİTEK

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının yürüttüğü Rekabetçi Sektörler Programı çerçevesinde kurulan Konya Ticaret Odası (KTO) 'Akıllı Teknolojiler Tasarım, Geliştirme ve Prototipleme Merkezi' (AKİTEK), sanayi ve akademi ile ortak Ar-Ge projeleri yürütmek ve gelişmiş ekipman altyapısı ile prototipleme ve test hizmetleri verme ana amaçlarıyla çalışmalarını yürütüyor.

■ HACER CEYLAN ZAMAN

KTO Akıllı Teknolojiler Tasarım, Geliştirme ve Prototipleme Merkezi

Toprak, Su ve Çölleşme ile Mücadele Araştırma Enstitüsü

NEÜ KONÜDAM Deneysel Tıp Uygulama ve Araştırma Merkezi

Balıkesir'de yıkım, Konya'da endişe!

Balıkesir'de 10 Ağustos pazar günü 6,1 büyüklüğünde deprem oldu. Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD), bu depremin ardından 700'den fazla artçı sarsıntı meydana geldiğini bildirdi. İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya'nın açıklamalarına göre 16 ev yıkıldı, 4 vatandaş kurtarıldı ancak 81 yaşında bir vatandaş kurtarıldıktan

sonra hayata tutunamadı. Deprem sonrası Konya'daki uzmanlar da Konya ile ilgili açıklamalarda bulundu.

AKTİF FAYLAR KONYA İÇİN TEHDİT

Jeoloji Mühendisleri Odası Konya Şube Başkanı Şükrü Arslan, "Konya bir deprem şehri değil, Konya çok daha güvenli bir şehir, deprem Konya'da yaşanmaz" algısının aslında yanlış oldu-

ğu, bilimsel olarak hiçbir karşılığının olmadığını söyledi. Jeoloji Mühendisleri Odası Konya Şube Başkanı Arslan, Konya'da birçok aktif fay olduğunu ve deprem açısından Konya'yı ciddi oranda tehdit ettiğini söyledi.

"TUZ GÖLÜ FAY ZONU 6.8 BÜYÜKLÜĞÜNDE DEPREM POTANSİYELİNE SAHİP"

Konya'daki aktif fayların yer bilimciler olarak iki farklı kategoriye ayırdıklarını belirten Arslan, "Bunlardan en önemlisi bölgesel faylar dediğimiz, Konya'ya kadar uzanan ya da Konya'nın komşu illerinden geçen ama potansiyeli çok yüksek, bunların bir deprem üretmesi halinde büyük ivmeli 6 ve üzerinde 7'lere

ulaşan ivmelerde deprem üretebilecek potansiyele sahip faylar olduğu ve bu fayların Konya merkezine yaklaşık 150 kilometre uzaklıkta olmasına rağmen Konya'nın ova zeminini olmasından dolayı orada büyük ivmeli depremlerin Konya'da yıkıcı bir etkisi olacağını öngördüğümüz faylar. Bu faylar nerelerde, hangileri

derseniz; bunlardan birincisi Afyon Sultandağlarında Akşehir zonlarına Iğın'a kadar uzanan Akşehir Sultandağı Fay Zonu. Bu da yine potansiyeli yüksek 1990'lı yıllarda bir deprem üretti ve Akşehir'de de yıkımlara sebebiyet vermişti." ifadelerini kullandı.

■ İHA-AA

Şükrü Arslan

Konyaspor ve TUMOSAN'da güçlü işbirliği yeniden doğuyor!

Konyaspor, uluslararası düzeyde bilinen, Türkiye'nin öncü yerli ve milli traktör üreticilerinden TUMOSAN ile 2025-2026 Sezonu için isim ve forma göğüs sponsorluğu anlaşması imzaladı. MEDAŞ Konya Büyükşehir Stadyumu Basın Toplantı Salonu'ndaki imza törenine; Başkanımız Ömer Atiker, TUMOSAN Genel Müdürü Halim Tosun ve her iki tarafın yönetim kurulu üyeleri katıldı.

KONYASPOR AİLESİNİN BİR PARÇASI!

Törende yaptığı konuşmasına katılımcılara teşekkür ederek başlayan Başkan Ömer Atiker, şunları kaydetti: "Konyaspor olarak köklü geçmişimizden aldığımız güçle yalnızca sahada değil kulübümüzün kurumsal yapısını da her geçen gün daha ileriye taşımak için büyük bir gayret içerisindeyiz.

Bu iş birliği sadece bir sponsorluk anlaşması değil, aynı zamanda ortak vizyon ve değere sahip iki büyük markanın bir araya gelmesi anlamı taşıyor. TUMOSAN Türk sanayisinin ve mühendisliğinin gurur kaynağıdır. Bu anlaşma çerçevesinde TUMOSAN 2025-2026 isim ve forma göğüs sponsorumuz olarak Konyaspor ailemizin bir parçası olacaktır. İnanyorum ki bu iş birliği sadece iki marka arasında değil aynı zamanda şehrimiz ve ülkemiz açısından da bir sinerji oluşturacaktır. Sponsorlukların sadece bir finansal destekten ibaret olmadığını, doğru partnerlerle çok daha büyük değerler oluşturulabileceğini bir kez daha göstermiş bulunuyoruz. TUMOSAN yönetimine ve değerli temsilcilerine kulübümüze ve Türk sporuna vermiş oldukları destekten dolayı

teşekkür ediyorum. Konyasporumuz için hayırlı uğurlu olsun."

SPORSORLUK BAŞARI GETİRİN!

Başkan Ömer Atiker, Süper Lig'e galibiyetle başlayan teknik heyetimizi ve futbolcularımızı

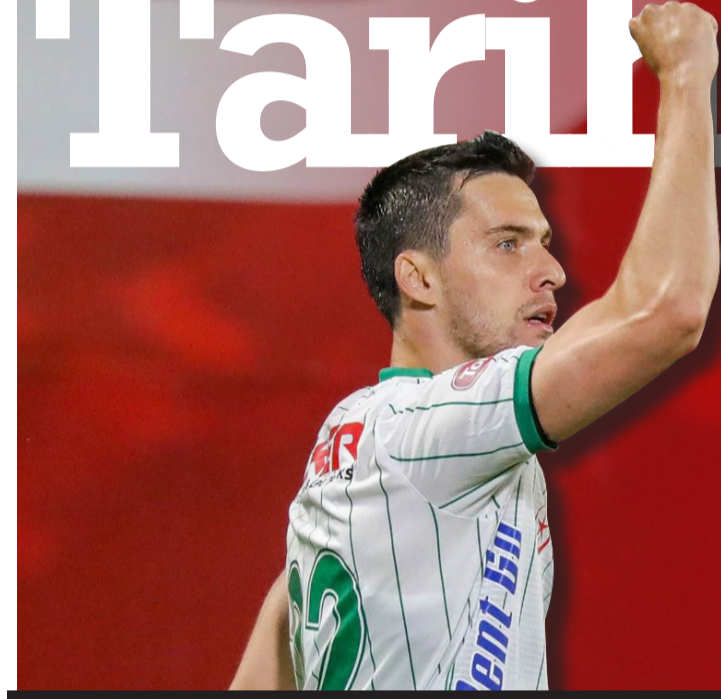
tebrik ederek; "Sezona güzel bir başlangıç yaptık. Deplasmanda takımımızı yalnız bırakmayan taraftarımıza da teşekkür ediyorum. Güzel bir başlangıç adına İstanbul'dan galibiyetle dönmek önemliydi. İnşallah TUMOSAN ile

olan sponsorluğumuz nice başarılar getirir. İstanbul deplasman sponsorumuz AFO Makine firma sahibi Süleyman Oğuz'a da teşekkür ediyorum."

BİR SPONSORLUKTAN FAZLASI!

TUMOSAN Genel Müdürü Halim Tosun ise imza töreninde yaptığı konuşmasında şunları söyledi: "Sayın Başkanımız TUMOSAN ile ilgili söylediği güzel sözlerden dolayı teşekkür ediyorum. TUMOSAN olarak kuruluşumuzdan bu yana yerli ve milli değerleri temsil eden projelerin en güçlü destekçisi olmayı görev edindik. Bu anlaşma, yalnızca bir sponsorluk değil, ortak hedeflere yürüten iki köklü markanın dayanışmasıdır. İnancımız odur ki 2025-2026 sezonunda da Konyaspor, TUMOSAN ismiyle sahada başından başarıya koşacaktır." ■ SPOR SERVİSİ

Tariki 1000 için 1!

Trendyol Süper Lig'in ilk haftasında pazar günü akşamı Konyaspor, Eyüpspor'un konduğu oldu. Mücadeleye fırtına gibi başlayan Konyaspor, ilk yarıyı 3-0, maçı da 4-1 kazanarak 3 puanla tanıştı. Konyaspor'un ilk 2 golünü Umud Nayir, sonraki iki golü ise Enis Bardhi ve Adil Demirbağ attı.

İLK MAÇTA LİDER!

Konyaspor, yeni sezonun ilk maçında attığı gollerle sezona 3 puanla başladı. Bu galibiyet, Konyaspor'a 3 puanın yanı sıra Lig'de birinci sıraya yerleşmeyi de beraberinde getirdi.

BİNE BİR KALDI!

Süper Lig'de 25. sezonunu geçirecek olan Konyaspor, sezona İstanbul'da Eyüpspor deplasmanında 4 golle başladı. Eyüpspor maçı ile birlikte lig tarihinde 825. maçına çıkan Konyaspor, bu maçta attığı 4 golle birlikte şu ana kadar 999 kez gol atmış oldu. Konyaspor, bininci golünü Süper Lig'deki ikinci maçına sakladı! Gaziantep FK ile iç sahada yapılacak bu maçta atılan ilk gol, Konyaspor'un bininci golü olacak.

■ SPOR SERVİSİ

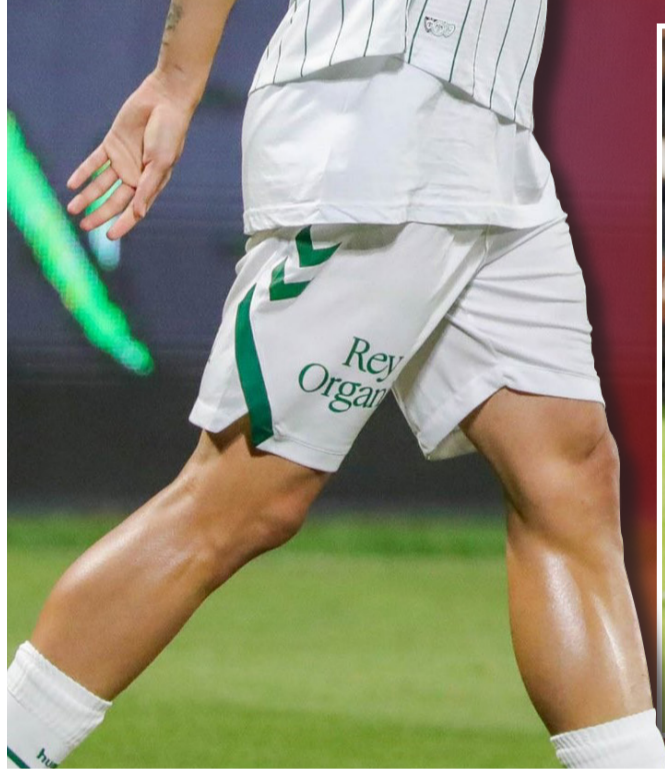
ERKANBAŞAR
GAYRİMENKUL

Garantimiz
Müşterilerimiz

SÜPER LİG 2025-2023
PUAN DURUMU

S. TAKIMLAR	O	G	B	M	A	Y	AV	P
1. TUMOSAN KONYASPOR	1	1	0	0	4	1	3	3
2. GALATASARAY	1	1	0	0	3	0	3	3
3. GÖZTEPE A.Ş.	1	1	0	0	3	0	3	3
4. ANTALYASPOR	1	1	0	0	2	1	1	3
5. SAMSUNSPOR	1	1	0	0	2	1	1	3
6. TRABZONSPOR	1	1	0	0	1	0	1	3
7. BEŞİKTAŞ A.Ş.	0	0	0	0	0	0	0	0
8. ALANYASPOR	0	0	0	0	0	0	0	0
9. FATİH KARAGÜMRÜK	0	0	0	0	0	0	0	0
10. FENERBAHÇE	0	0	0	0	0	0	0	0
11. KAYSERİSPOR	0	0	0	0	0	0	0	0
12. BAŞAKŞEHİR	0	0	0	0	0	0	0	0
13. GENÇLERBİRLİĞİ	1	0	0	1	1	2	-1	0
14. KASIMPASA A.Ş.	1	0	0	1	1	2	-1	0
15. KOCAELİSPOR	1	0	0	1	0	1	-1	0
16. İKAS EYÜPSPOR	1	0	0	1	1	4	-3	0
17. ÇAYKUR RİZESPOR	1	0	0	1	0	3	-3	0
18. GAZİANTEP	1	0	0	1	0	3	-3	0

Süper Lig'e Eyüpspor karşılaşmasıyla başlayan Konyaspor, sezona 'müthiş' başladı! Sezona 3 puan ve Lig'in ilk sırasında başlayan Konyaspor'un bininci golüne ise sadece 1 gol kaldı

Konya'ya yeni başkentlik!

Konya Büyükşehir Belediye Başkanı Uğur Ibrahim Altay, Konya'nın 2026 Avrupa Bisiklet Başkenti unvanını almaya hak kazandığını duyurdu. Konya'nın 2023 yılında Avrupa Başkentleri ve Şehirleri Federasyonu (ACES) tarafından verilen Dünya Spor Başkenti unvanını başarıyla taşıdığını anımsatan Başkan Altay, "Geçtiğimiz günlerde ACES Başkanı Gian Francesco Lupatelli'yi ağırladık. Biliyorsunuz daha önce Dünya Spor Başkenti olmuştuk. 2020 yılında da örnek bisiklet yatırımlarımızla Avrupa Bisiklet Başkenti olmak için bir başvuru yapmıştık. Bu kabul gördü ve 2026 Avrupa Bisiklet Başkenti ilan edildik. İnşallah 2026 yılında şehrimizde bisikletin daha yoğun kullanılmasıyla ilgili çabalar göstermeye hep birlikte devam edeceğiz" değerlendirmesinde bulundu. 2025 yılı için Avrupa Bisiklet Başkenti unvanı İngiltere'nin Manchester şehrine verildi.

■ BÜYÜKŞEHİR SPOR BÜLTENİ

Tebrikler şehrin çocukları!

08-10 Ağustos'ta Karaman'da düzenlenen Türkiye Kupası 6. Etap Puanlı Yol Yarışları'nda Konya'yı temsil eden sporcular, büyük bir başarıya imza atarak ilimize gururla döndü. Derece elde eden sporcuları Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü paylaşılarak tebrik etti. İşte liste:

Tırmanma Yarışlarında
U-13 Erkek Görkem Acar altın madalya (Torku Şeker Spor Kulübü)
U-13 Mete Acar gümüş madalya

(Torku Şeker Spor Kulübü)
U-13 Eymen Ekmekçi bronz madalya (Torku Şeker Spor Kulübü)
U-15 Muhammet Mustafa Makine bronz madalya (Torku Şeker Spor Kulübü)
U-17 Vedat Emre Söker gümüş madalya (Torku Şeker Spor Kulübü)
U-13 Zeynep Ela Salman bronz madalya (Konya Gençlik Spor Kulübü)
U-15 Muhammed Enes Engel gümüş madalya

(Torku Şeker Spor Kulübü)
U-17 Mustafa Yorulmaz bronz madalya (Taşkent Spor Kulübü)

Kriteriyum Yarışlarında
U-13 Erkek Eymen Ekmekçi altın madalya (Torku Şeker Spor Kulübü)
U-13 Mete Acar gümüş madalya (Torku Şeker Spor Kulübü)
U-13 Görkem Acar bronz madalya (Torku Şeker Spor Kulübü)

U-17 Mustafa Kemal Gündoğdu gümüş madalya (Torku Şeker Spor Kulübü)
U-13 Zeynep Ela Salman bronz madalya (Konya Gençlik Spor Kulübü)
U-15 Muhammed Enes Engel gümüş madalya (Taşkent Spor Kulübü)
Takım klasmanında ise Gençler kategorisinde Taşkent Spor Kulübü gümüş madalyanın sahibi oldu.

■ SPOR SERVİSİ

